

blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Cafés en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

"Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang".

KANTOREN:

ROEBESTUUR. HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
 VERZENDINGSDIENST TEL. 14519. POSTGIRO 14574



ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
 HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*, Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenefabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

ENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

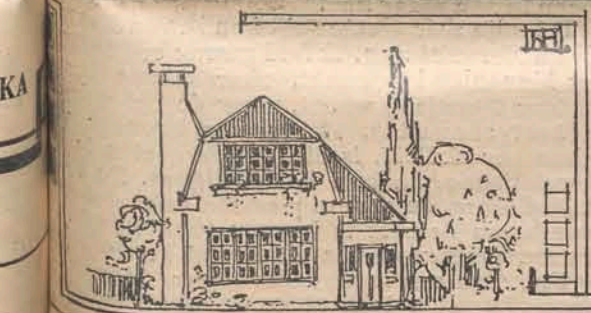
succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan leden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het gebrach aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op die wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door eigen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend naar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de den, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 0/0. Nog prijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men



zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN



LANDHUIJES EN FLATS

VOORZIEN WIJ VOOR U VAN EEN PASSENDE EN KARAKTERISTIEKE MEUBILERING IN MODERNE STYL EN TEGEN BILLYKEN PRIJZ.

„CURIOSA“

WONINGINRICHTING

30 JAAR v. MEERDEVOORT 30 DEN HAAG.

CAW'S FOUNTAIN PEN

DE OLDEST MARK DE NEWEST PEN

Wettig gedeponereerd in Nederland en Koloniën CAW'S PEN IMPORTERS Rotterdam (Holland)

Ondervinding leert: „De Vul-Pen met levensduur is CAW“. Daarom steeds te verkiezen boven alle andere merken en soorten. Verkrijgbaar in SELF-FILLING en SAFETY-types bij den Boek- en Schrijfwarenhandel.

CAW'S SAFETY-Modellen, 11 en 14 cM. lengte: f 8.-, f 10.-, f 12.-
 CAW'S SELF-FILLING, Baby-Modellen: f 3.50 en f 5.-
 CAW'S SELF-FILLING-types: f 6.-, f 7.50, f 8.-, f 9.-, f 10.-, f 12.-

Een CAW'S PEN heeft men voor zijn leven! Daarvoor volle garantie!



Landstoffenhandel

a. J. H. KRUL Jr.

en en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012

BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN

adres v. Centrale Verwarming

VAN SCHALKWIJK & Co.

COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN

TELEFOON 11810 & 11811 'S-GRAVENHAGE
 TELEGR.-ADR.: SCHALKEF JAVASTRAAT 96

BELASTEN ZICH OP BILLIJKE VOORWAARDEN:
 MET HET INCASSEEREN VAN PENSIOENEN, GAGEMENTEN, VERLOFSTRACTEMENTEN, ENZ.

ALSMEDE VAN ALLE DAARAAN VERBONDEN FORMALITEITEN
 ALLE BANKZAKEN

Pharma C. DE JONG

Dr. W. SYPKENS TOXOPÉUS

Apotheker en Scheikundige

v.d. Boschstraat 45 - Den Haag - Tel. 149

Laboratorium voor Chemisch- en Microsc. Onderzoek

Bank van „DE JONG'S SLEMPSTROOP“

Hotel Pension Restaurant „PLAZA“

(Arnhemsche Coöperatieve Keuken)

Velperplein 7-8 ARNHEM Telefoon 2686

Directeur: CHARLES A. FELGER

Gelegen in het Centrum van Arnhem, tegenover de wacht-kamer der tram en autobussen

PRIMA KEUKEN MATIGE PRIJZEN

Garage - Bondscafé - Rijwielparkplaats

SPECIAL INGERICHT VOOR INDISCHE FAMILIES

INDISCHE UITRUSTINGEN

VOORDEELIGST ADRES:

AU BON MARCHÉ

A. DE VRIES & ZONEN

AMSTERDAM
 ROTTERDAM
 DEN HAAG
 UTRECHT
 BAARN



In fijne Lederwaren en Reisartikelen
Atelier voor alle voorkomende reparatie

Bad- en Zwemrichting „DE REGENTES”
Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. W.

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen van hygiëne en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip- of Douchebaden op voordelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Janssen & Tilanus
FRIEZENVEEN
Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co. Magazijn de Prijzlijst
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

BAARN ALS WOONPLAATS

CENTRUM DES LANDS, HEERLIJKE BOSCHRIJKE OMGEVING, LAGE BELASTINGEN, LYCEUM E.A.
UITSTEKEND GEOUTILEERDE ONDERWIJSINRICHTINGEN VRAAGT INLICHTINGEN VOOR KOOP- & HUURHUIZEN BIJ DE

N.V. WONINGBUREAU v/h R. WÖHRMANN & Co.
DIRECTEUR: H. C. VELDWIJK
UITG. BAARNSCHE WONINGGIDS, 25e JAARG.
NIEUWSTR. 14 - TEL. 24 - BAARN

BRIEVEN en stukken, de afdeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

W. VAN HEUSDEN - DEN HAAG
Fr. Mauritsplein 4 COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN Teleph. 51243
Assuranties - Administraties - Bewaargevingen - Incasso's
Uitvoering te 's-Gravenhage, Amsterdam en Batavia

INHOUD: Reisbrieven van den Heer H. F. Tillema. — Reis-Indrukken. — Van Week tot Week. — Pers-overzicht uit de Ind. Bladen: I. Uit de Eur. Pers. II. Uit de Ind. Pers. III. Uit de Chin. Pers. — Oost- en West Indisch Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Mededeelingen. — Mutaties van 6 tot 13 Mei.

Reisbrieven van den Heer H. F. Tillema.

Op Nieuw-Guinea.

Merauké en Kaja-Kaja's.

Na een paar dagen stoomen kwam ik te Merauké, bij de Kaja-Kaja's.

Pastoor Vertenten was niet thuis. Maar een collega ontving me en met hem toog ik naar de nieuwe kampongs. Het deed me groot genoegen te vernemen, dat de bevolking thans toeneemt. Dank zij de zeer groote toewijding van den buitenlandschen arts van den B. G. D. is men er met de bestrijding van de geslachtsziekte, die de oorzaak was van het snel uitsterven der bevolking, op den goeden weg. Die bestrijding was niet eenvoudig: dagenlange tochten door uiterst moeilijk, moerassig, modderig terrein moesten er voor worden gemaakt. Het werk der artsen in de buitengewesten wordt — uit onbekendheid — niet naar waarde geschat. De collega's, die in de groote hospitalen werken, hebben het veel gemakkelijker dan zij. Er komt bij, dat ze wetenschappelijk in onvoldoende gunstiger omstandigheden verkeerden, dan de „rimboe-artsen”. Ze beschikken over tal van technische hulpmiddelen, over personeel, over materiaal, zoodat ze wetenschappelijke arbeid kunnen verrichten, kunnen publiceren, kunnen uitblinken, naam maken, wat in sommige gevallen leidt tot het zoo vurig begeerde professoraat!

De rimboe-arts moet zich zelf redden: is er geen teekenprisma, hij slaast er na onvoldoende moeite één samen van drie dekglasjes; is er geen sterilisator, hij improviseert er na veel tegenslagen één van petroleumblikken; wil hij voedingsbodems gebruiken, hij moet ze zelf maken. Dat alleen een buitengewoon man, naast uiterst vermoeiend tourneeren met ziekenbehandeling, dit alles kan doen, is duidelijk.

Ik zag patiënten in hun ziekenhuis. Met opzet had de arts dit zoo ingericht, dat de Kaja-Kaja's er zich thuis gevoelden. Het leek dus in niets op een werkelijke ziekeninrichting. De behandeling duurt eenige weken, maar het wonder: de vrijheidlievende Kaja-Kaja's vertrouwen in die langdurige medische behandeling te doen schenken, was gelukt.

Onder den arts werkte een Europeesche ziekenverpleger. Ongeveer twee jaar lang heeft deze met groote toewijding méér dan zijn plicht gedaan. Gaarne breng ik allen, die het zeer zware werk hebben verricht, mijn oprechte hulde. Ik vergat nog te zeggen, dat de dokter zonder eenige dekking alleen op tournee gaat. De Kaja-Kaja's kennen hem reeds in het heele groote gebied en overal wordt hij vriendelijk ontvangen.

Het zal vermoedelijk weinigen bekend zijn, dat in de streek, ten Westen van de Digoelrivier, het land dagreizen ver totaal ontvolkt is: van uit de kust door koppensnellers, van uit het Noorden door menscheneters. Het schijnt, dat het menscheneten een gevolg is van gebrek aan dierlijk eiwithoudend voedsel.

Bij Pastoor Vertenten.

Van het bezoek aan de nieuwe kampong terugkeerend, vond ik pastoor Vertenten thuis. Hij ontving me heel hartelijk en vertelde me, dat zijn huisjongen hem had medegedeeld, dat er een toewan voor hem was geweest, een „toewan soeda toewa, tapi missi koewat”. Dat was ik geweest. Ja, in Indië, waar geen oude menschen zijn, is men spoedig oud. Pastoor Vertenten vereerde me een zeer mooie

pastelteekening van een Papoea, door hem zelf gemaakt. „Uit dankbaarheid”, stond er op. We kregen het over de „ziektebestrijding”. Pastoor was er over in de wolken. Uit veel ontvangen mededeelingen kreeg ik, geconcludeerd met hetgeen ik er ter plaatse zelf over hoorde, den indruk, dat de regeering thans van meent dat het nu welletjes is: er zijn economisch rijkere plaatsen, die om hulp schreeuwen. Zeker Z.-N.-Guinea wordt nog niets verdiend, en verre toekomst zal dat land wellicht baten, maar... „de volken, die koloniën dienen te beseffen, dat ze hiermede een ontgroeite humanitaire verantwoordelijkheid tegen de bewoners op zich nemen”. Er komt bij ziektebestrijding een pacificatiemiddel is, dat niet duizend maal beter dan militair vertoont.

Te Merauké is een klapperonderneming gesticht. Men zou meenen, dat een dergelijk lichaam zou leggen op het planten van klappers. Dit is het geval. Ze tracht klappertuinen van de handen te krijgen. Nu schijnt het, dat de klapper heeft toegeëigend ook klappers, die niet „wild” gegroeid. De toestand is echter zoo, dat elke klapperboom een eigenaar heeft. Onder een dergelijke bestuur moet de maatschappij de hand hebben op groote uitgestrekte klappertuinen en er ontstellend met „smeer” te zijn gewerkt. Ik me niet, dan is er in den Volksraad over gesproken. Hoe de zaak geloopt is, weet ik niet. Ik kan het niet van me afzetten, dat er ongeschied, dat hersteld moet worden, al gebeden dan ook de verste buitengewesten, en al worden ook maar „gedegeneerde” Kaja-Kaja's „gedegeneerd” schreef ik hiervoor het volgende: „ander, dat ik, de „gedegeneerden” gezien, handhaaf!”

Malaria is op Merauké niet erg. Wel erg het te zijn met de krokodillen. Het is niet raar er 's avonds de trap van de pier te betreden die onzure geesten gebruiken de treden voor een plaats. Men heeft kort geleden in de Meraké een kaaiman geschoten, die de resten van de schen in zijn maag had.

Tot mijn zeer groote spijt kon ik van Z.-N.-Guinea alleen Merauké zien. Ik had gaarne een tochtje het binnenland gemaakt, naar Okaba b.v. pastoor Geurtjens woont, maar de tijd was te kort afgemeten. Het groote bezwaar van reizen per K. P. M. is dit, dat de booten te verschillende plaatsen blijven liggen. De N.-N.-Guinea, en andere plaatsen ook, niet doende om de post te kunnen beantwoorden, bestuursambtenaren is dit hoogst hinderlijk. De tijd, dien een brief onderweg is, door de lange afstanden toch al groot, wordt er dubbeld. Eens per maand komt er in streken een mail. Het antwoord er op kan volle maand daarna worden verzonden. In de ringsbureau's op Java is men van dat alles lijk niet op de hoogte, zoodat soms herinneringen brieven worden ontvangen als men het antwoord heeft verzonden.

Dat de K. P. M. in die verre streken geen draadloze verbinding bezit, is voor vreemd. Op de gouvernementstoomers heeft ze wel. Een der scheepsofficieren bedient het stel. Kan dit op de K. P. M.-stoomers ook niet?

Ambonsch intermezzo.

Te Ambon ving de Noord-N.-Guinea-tocht aan. Ambon heeft een gemeenteraad. De stelling voor gemeentelijke zaken is er nu ook niet anders. Vier voorzitters heeft die drie jaar gehad. Een wandeling door de streek schonk mij de overtuiging, dat er heel veel en mooi werk ook voor den gemeenteraad is. eerst een permanente voorzitter. Ter illustratie de moeilijkheden, die de bureaucratie een gemiddeld in den weg legt, deel ik even mede, dat een verandering is teruggezonden, omdat er in ver was naar een artikel met een Romeinsch cijfer geduid, wat een Arabisch had moeten zijn.

MAGASIN DE NOUVEAUTE'S
v.h. Gebr. LEVIJ
Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 162
DAMES- EN KINDERCONFECTIE
MODE-ARTIKELN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, enz.

VRAAGT SCHOLTEN'S
ZELFRIJZEND BAKMEEL
MAIZENA PUDDING
AARD.MEEL EN SAGO
FABRIEK VAN MEELPRODUCTEN
JOH. B. SCHOLTEN, AMSTERDAM
..... BROUWERSGRACHT 288 TEL. 47637.

F. BAGGERMAN Jr.

Schoorsteenvegerij „Dunoord”
Metselaar en Loodgieter

Morsestraat 6 DEN HAAG Telef. 30503



de jurist-beoordeelaar niet even een pen in de om het onnoozele foutje te herstellen?
 Ambon is een keurig ingerichte leproserie. vernam dat men van plan is er het leprosen- stuk op ernstige wijze aan te pakken, ook op vrend gebied. Het schijnt ook, dat er min of ernstige pogingen worden gedaan om de aan een zoo hard noodige bad-, wasch- en waterleiding te helpen. Nu ik het over bad- heb, wil ik even vermelden, dat de mindere pelingen zoowel op de booten der K.P.M. als van het gouvernement zich niet met zoet kunnen baden. Zelfs op de *Fomalhout*, een marinewerf in 1923 gebouwd vaartuij, is dit mogelijk. Dat men er in Holland niet aan vdoende tanks te bouwen, is wel verklaar- maar dat Indische scheepsingenieurs op een he werf er niet aan denken, dat is wel heel in het begin van mijn reishbrieven merkte ik op, dat Indië in vele opzichten niet veran- sedert ik in '14 vertrok. Dit is er weer een de illustratie van.

Politieele toestanden.

uit Ambon kwam ik in het gebied van en *West-Guinea*. Hier heerschen eigenaar- toestanden op politieeel gebied. In het begin 1912 heeft men het leger van alle plaatsen in tengewesten, waar men dit mogelijk achtte, etrokken. Als *Ersatz* heeft men toen de z.g. vende politie opgericht. Thans is de toestand en aard, dat het leger weer naar buiten gaat, engevolge heeft, dat het corps gewapende elangrijk wordt ingekrompen. Voor N. en *W.-Guinea* kan men geen troepen beschik- iellen.
 is ook daar het corps gewapende politie ompen. Ben ik goed ingelicht, dan bedraagt minding 60 pCt. Dit was een belangrijke niging voor het gouvernement. Maar: de B.B- enaren moeten, om zich te kunnen hand- in die afgelegen, van communicatiemiddelen sch gesproken verstoken streken, de beschik- hebben over althans enige gewapende macht. heeft men er ingevoerd de z.g. landschaps- waarmede thans een proef wordt genomen, og niet is geëindigd. De huisvesting der ge- de politie en alles wat daarmee samen- (watervoorziening, faecaalafvoer enz.) laat op plaatsen alles te wenschen over, niettegen- de leiders (B.B.-ambtenaren, politiechefs) moeite hebben gedaan, en het nog doen, om verbetering aan te brengen. Verbeteringen egebracht te Waikaboelah (Soemba), Am- Samana (Soela-archipel), Makassar, Solok (W. K.) en misschien nog op andere plaat- . Maar er blijft nog veel te doen, want in enaren er pl.m. 9000 man verdeeld over pl.m. plaatsen.

(Wordt vervolgd.)

Reis-Indrukken

door
G. VAN BERESTEYN—TROMP.

(Vervolg).

Van groote en kleine steden op Java.
 eigenaardig is, dat men van de groote steden wa, wat het Europeesche gedeelte er van be- een zoo totaal anderen indruk krijgt, als van nere, hoewel of misschien juist omdat beide ederlanders soms in omstreeks denzelfden icht zijn en bewoond worden. De drie aan gelegte hoofdplaatsen: Batavia, Soerabaja enrang dragen het karakter van cosmopoli- handelscentra, met haar, op bepaalde tijden dag, zéér druk verkeer van allerlei voer- als personen- en vrachtauto's, *ebro's*, *sado's*, en andere fietsen, welke door de aanwijn-

gen van onverstoorbare kalme Inlandsche verkeers- agenten voor botsingen onderling of met de niet minder talrijke voetgangers, van onderscheiden landaarden, worden behoed. Ook in de havens heerscht, vooral bij aankomst der groote oceaan- booten, een internationale bedrijvigheid. Laatst- genoemde plaats leek mij van deze drie nog de minst wereldsche, waarschijnlijk doordat de meeste Euro- peanen op het nabij gelegen heuvelterrein, Tjandi, wonen, buiten de eigenlijke stad en genieten kun- nen van de frissche omgeving en mooie tuinen.
 Daar ligt ook de nieuwe, door ingenieur Karsten — bij wien thans de ten onzent welbekende Javaan, R. M. Soerjowinoto, als bouwkundig teekenaar werkt — zoo smaakvol en doelmatig ingerichte „Van Deventer-school”, waar Inlandsche meisjes, van allerlei landaard, tot fröbelonderwijzeressen worden opgeleid, waarop wij hier later terug hopen te komen.

Batavia is de stad der „deftig” — in geen enkele taal heeft dit typische woord een synoniem — stijve Hollanders. Zoowel in het officieele, als in het burgerlijke leven, is men angstig om uit die plooi te raken. Maar gelukkig zijn er ook enkele gunstige uitzonderingen.

Te Soerabaja in 't bijzonder deden al de weme- lende straatdrukte tusschen de helverlichte, fraai uitgestalde luxe-winkels en vooral ook het opge- wekte avond-, om niet te zeggen nacht-leven, mij dikwijls denken aan de groote Boulevards van Pa- rijs. Wat dunkt U a.o. van een dansgelegenheid — „*Cercle artistique*” genaamd — waar in een hoogst modern versierde en ingerichte zaal, in een grooten kring de gasten gezeten zijn, in even mo- derne luijer-stoelen en -banken, aan ronde tafeltjes in den vorm van omgekeerde schemerlampen, zoo- dat grootendeels alleen de dansvloer met de zich daarop bewegende voeten en beenen goed verlicht zijn! Het schijnsel van de onder de tafels in goud- gele kappen geplaatste lampen dringt echter ook door het matglazen tafelblad heen, zoodat de aan- gezichten der onzittenden in een flatteus, ietwat geheimzinnig waas zichtbaar zijn. Zoodra echter de beroepsdansers optreden, die geregeld de gewone *steps* afwisselen, gaan ook de bovenlampen aan en schittert alles in een fellen lichtgloed, welke aan- toont, dat ook de dames-avondtoiletten der Soera- bajasche schoonen — hier der *upper-ten*, want 't is een z.g. „fatsoenlijk” gezelschap — in elegante mo- diusheid en schitterende kostbaarheid vooral niet onderdoen voor die der *mondaines* in de Europee- sche wereldsteden.

Maar het toppunt is m.i. daarbij, dat er te Soe- rabaja ook een zwemclub bestaat, waar die dansers, na het middernachtelijk uur, tot twee uur in den morgen, nog gelegenheid hebben een verfrisschend zeebad te nemen in een daartoe afgebakend ge- deelte van den Indischen oceaan, bij maneschijn of onder den schitterenden tropischen sterrenhemel. Er wordt druk gebruik gemaakt van de verschil- lende waterspelen, terwijl in de omringende gale- rijen met gezellige zitjes de niet of niet meer zwem- mende toeschouwers zich te goed doen aan alles, wat bij een welvoorzien *bar* te bestellen is. Rijen auto's wachten buiten om de nachtbrakers huis- waarts te voeren.

Zoo iets zag ik, hoewel ik véél gezien heb, nim- mer elders. Ik vroeg mij af: hoe kunnen deze hee- ren om half 9 weer behoorlijk op hun kantoren ar- beiden, hoe de moeders hun kleintjes verzorgen vóór het vroege schooluúr? De „booze wereld” be- weert dan ook, dat eerstgenoemden dikwijls lang geen frisschen indruk maken en dat de kinderen veelal overgelaten worden aan de hulp der inland- sche bedienden. Toch zegt men, dat er in Indië har- der gewerkt wordt dan in Europa en dat de ge- trouwde mannen 's avonds alleen uitgaan ten pleziere van hunne echtgenooten, die den geheelen dag aan haarzelve overgelaten zijn geweest. Van rustig huiselijk geluk schijnt weinig sprake, want de „Indische gastvrijheid” brengt mee, dat ook dikwijls vreemden over den vloer zijn.

M. DIJKERMAN

LAARZENMAKER, DEN HAAG

Levert op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat

In Modellen, Kwaliteit en Prijs concu- reerend met de beste buitenlandse huizen.

Fred. Hendriklaan 198 Tel. 51384

VAN GULIK's Wijnhandel

2e Louise de Colignystraat 75 Telefoon 72523
's-Gravenhage

Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac

enz., van eerste klasse huizen

CONVERSATIE-CLUBS voor VERLOFGANGERS.

Vloeiend **ENG., FR., D., SPAANSCH** spreken en corresp. in slechts **1 MAAND.** Honderden dankbet. van hooggeplaatste Ind. ambtenaren dagel. ter inz.

Inst. „SANDERS” 93 ORANJEPLEIN 's Hage.

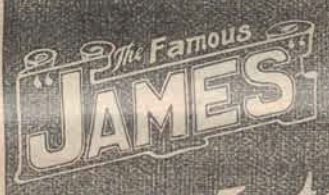
Kweekerij STUIJVESANT

TEL. 70747 DEN HAAG TEL. 70747

Tuinaanleg - Leveranties
Benodigdheden - Teekeningen
Begrotingen kosteloos

PLANTEN, ENZ. TE BEZICHTIGEN OP DE
KWEKERIJ STUIJVESANTSTRAAT No. 100

Firma JANUS & Co.



Je Motormerk

Vraagt

Geïllustreerde prijscourant

THE BRITISH MOTOR AGENCY

♦ DANCKERTSTRAAT 54^B

'S-GRAVENHAGE TEL. 34318

P. B. v. MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12 DEN HAAG Torenstraat 5
TELEFOON 12898

Speciaal adres voor het
inrichten van woningen

BEDDEGOED

Gegarandeerd zuivere vulling

KARPETTEN

LIJSTEN- EN FOTOHANDEL D. DOOLAARD

Van der Meulenstraat 18 - Den Haag - Telef. 33137

LIJSTEN- EN FOTOHANDEL LIJSTENFABRIEK

Speciaal adres v. verzend. n. Indië. Gratis verpakk.

Reparatie-Inrichting H. B. M. WEIJERS
164 VAN SPEIJKSTRAAT 164
 ALLE VOORKOMENDE REPARATIES
 TEGEN ONDERSTAANDE PRIJZEN:

H. Zol. en Hakk. f 2.25	D. Zol. en Hakk. f 1.50
Heeren Zolen. . . f 1.50	Dames Zolen . . . f 1.10
Heeren Hakken . f 0.75	Dames Hakken. . f 0.40
Kinderwerk naargrootte	Gen. werk f 0.50 hooger

164 VAN SPEIJKSTRAAT 164
 TUSSEN VAN DIEMENSTR. EN TASMANSTRAAT

Official Ford Dealer
 THE UNIVERSAL CAR

Garage „Hamim”, H. Wegerif Den Haag, Tel. 34215
Service - Automobielen-Onderdeelen

MAISON
DROUOT
 Fred. Hendrikl. 85
 Telefoon 52379
 DEN HAAG

Woning-
 Inrichting

Beleefd noodigen
 wij U uit tot een
 bezoek aan onze
 Magazijnen
 en Modelkamers

M. STEINS - DEN HAAG
 Korte Houtstraat 14a

VERTROUWD ADRES VOOR VAKKUNDIGE
 SCHOEN-REPARATIËN

in uitsluitend betere afwerking, zowel genaaid als gepend

Eerste klasse Maatwerk.

Maison H. SIMONS
 's-Gravenhage.

MANTELHUIS
 HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West”

JAPONNENHUIS
 NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie
 Voordeelige prijzen!

N.V. Meubelhandel en Taxatiebureau
„NABA”

Willem de Zwijgerlaan 52 - DEN HAAG - Telefoon 54497

Het goedkoopste adres voor
 Complete Meubileeringen

n- en Verkoop van Nieuwe- en 2e-hands Meubelen

Verzendingen door geheel Nederland,
 Oost- en West-Indië

Beleefd aanbevelend, DE DIRECTIE

Is 't wonder, dat men onder zulke omstandigheden steeds klachten hoort over de slechtheid der inlandsche bedienden, de lastigheid der Indische kinderen en het zenuwlijden der ouders!

En zou een goede Hollandse huisvrouw, als liefhebbend echtgenote en moeder, 't niet in haar hand hebben hierin afdoende verbetering te brengen?

Van de kleinere plaatsen, meer in het binnenland van Java, kreeg ik een veel beteren indruk, wat de Europeesche samenleving betreft, al heerschen daar dikwijls kleinsteedsche toestanden, als op het platte land ten onzent. Zooals ik reeds vroeger schreef, lijkt mij Malang (ik logeerde eenige weken allergezelligst in een prettigen familiekring) een genoeglijk stadje, waar vele Hollandse gezinnen zich als z.g. „blijvers” gevestigd hebben. Later maakte ik kennis o.a. met Pekalongan, Tegal, Bandoeng en Buitenzorg. In beide eerstgenoemde plaatsen merkte ik, hoe voortreffelijk 't kan zijn, als de resident niet alleen hart heeft voor zijn bestuurszaken, maar daarnaast ook voor het huiselijke gezelschapsleven. Zoo woonde ik tooneelvoorstellingen bij door den heer Jasper uitstekend geregiseerd, waaraan verschillende ingezetenen deelnamen, welke door alle bewoners, ook der omliggende suikerfabrieken, ten eerste werden gewaardeerd en niet weinig bijdroegen tot de algemeene gezelligheid en vriendschappelijke verhouding onderling. Toen de gewestelijke secretaris zijn koperen bruiloft vierde, brachten alle Pekalonganers het jubileerend gezin een fakkel- en lampion-serenade met Indische muziek en bij het aanbieden der gezamenlijke geschenken hield het bestuurshoofd een goeddelijke toespraak.

Telkenjare wordt er onder leiding en met medewerking van alle Europeesche, zoowel als inheemsche ambtenaren en kunstnijveren een doeltreffende jaarmarkt gehouden, welke duizenden bezoekers trekt en tot gezonde mededinging noodt.

De echtgenote van den regent van Tegal, Raden Ajoe Roekmini, zuster van wijlen de onvergelykelyk hoogstaande R. A. Kartini, is er door aangemoedigd om de vroeger zoo kunstzinnig beoefende inheemsche zilverdrijfkunst weer te doen herleven. Onder leiding van een bedreven, ouden Javaanschen leermeester werken nu eenige jongeren dagelijks in de regentswoning en maken zeer smaakvolle gebruiksvoorwerpen, als kistjes, doosjes, bakjes en lepels, welke bewondering afdwingen en grif koopers vinden, zoodat deze zilvermeden vele bestellingen krijgen. De artistiek aangelegde Raden Ajoe zorgt er voor, dat niet overhaast gearbeid wordt en dat het echte Javaansche kunst-karakter in het werk bewaard blijft.

Deze zelfde aanvallige en algemeen beminde Raden Ajoe weet ook aantrekkelijke fancy-fairs in elkander te zetten, ten bate van liefdadige doeleinden, zoo onlangs voor de zoo noodige stichting van een Javaansche bedelaarskolonie, waarbij alle Europeesche dames uit de omgeving haar volgaarne helpen en die dan ook uitnemend slagen.

Op deze wijze behoeft 't ook op kleine plaatsen niet doodschen en saai te zijn.

Bandoeng is wel de meest Europeesch aangelegde stad van Java en sterk vooruitgaande in de laatste jaren, vooral ook door de vestiging aldaar van zoovele gouvernementsinrichtingen met de daaraan verbonden ambtenaren. Evenals te Malang wonen in de hoofdplaats der Preanger-regentschappen vele Europeesche „blijvers”, terwille zoowel van het gezonde, koele klimaat *) als van de goedkoopste der levensmiddelen en der eenigszins op Hollandse wijze gebouwde huizen. Betrekkelyk kleine woningen met twee verdiepingen worden zeer geroemd, daar ze practischer en prettiger in het gebruik zijn; o.a. kan men 's nachts, zonder gevaar

*) Wordt in Malang wel eens over wat vochtigheid geklaagd, op Bandoeng's hoogvlakte heerschen vaak akelig scherpe winden. Niets volmaakt hier beneden!

MATHIEU PIETERS

Art. Photographe
 PRINSESTRAAT 90 (en face Molenstr.)
 LA HAYE

Geopend van 9-6 uur
 Zondag en Feestdagen gesloten

voor diefstal, de ramen openlaten ter ventilatie de badkamer vlak naast de slaapkamers in de bijgebouwen; alles is beknopt, zoodat men minder rompslomp van bedienden minder aangenaam doet 'taan, dat er veel van deze huizen zoo weinig erf en boomen zijn, die de groote aantrekkelijheid der tropen vormen er zoo noodig zijn.

Tusschen deze in Europeeschen bouwtrant getrokken huizen treft bijzonder de door inge Maclaine Pont in inheemschen stijl gebouwde den in een park gelegen, Technische Hoogeschool als aangenaam aandoend complex, vooral de buitenwanden en de ingangspoorten overgroeid den met bloeiende klimplanten. Ik kon mijn er niet afhouden en werd onaangenaam get door de opmerking van een deskundige: dat goed gebouw is, omdat enkele der zalen noeg licht kregen. Deze fout had, dunkt mij bij den aanbouw vermeden kunnen worden.

Onder de gouvernementsinstellingen tellen ook, als een afdeling van het Departement van Nijverheid, een Ceramisch Laboratorium, belangrijke proeven genomen worden op het van aardewerk, zoowel wat het vormen als wat verglazen betreft, en een weefschool, waar ders, uit alle streken van den Archipel, de inheemsche weefkunst op doelmatiger ingerichte toestellen kunnen leeren beoefenen, onder deske leiding. Ook hiervan hopen wij den lezers het Koloniaal Weekblad eerlang meer te ver onder de rubriek „Kunst en Kunstnijverheid”.

In de aan natuurschoon zoo overrijke landschap die Preanger-Regentschappen heet, zijn ook nere plaatsen dan Bandoeng, zooals o.a. G Tjandjoer, Soemedang, Sindanglaja, Soekah waar „blijvers” zich gevestigd hebben. Daar men zich echter geheel met landelijke geniet weten tevreden te stellen; uitvoeringen op kunst wetenschappelijk gebied zijn er uitgesloten, op dilettantische wijze, wat onder sommige om digheden de voorkeur kan verdienen. Niet te rechte wordt er dikwijls beweerd, dat „Indi land is voor kinderen en oude menschen”, maar toch alleen voor zuigelingen en de heele klei die nog onbelemmerd in God's heerlijke, vrije rondspringen, maar zoodra de Westersche om ding beginnen moet, schijnt de Indische omg minder begeerlijk en voor de ouden van dagen die uitspraak voornamelijk voor hen, die alle reldsch gedoe moede, tot de grootsche, onge natuur zich 't meest aangetrokken gevoelen.

Zoozeer als Bandoeng in den laatsten tijd in vang en bloei is toegenomen, zoozeer is Buit achteruit gegaan. Men ziet er vele leegstaande ningen en zelfs de Gouverneur-Generaal schijn paleis, in den prachtige plantentuin gelegen, wijs te verlaten en de voorkeur te geven aan lieflijk buitenverblijf te Tjipanas.

In de nabijheid daarvan bracht ik eenige door op een afgelegen thee-onderneming, wa met volle teugen genoot van de zuiver lande genoegens. Doch hierover een volgenden keer.

Van Week tot Week.

5-11 MEI.

De Volksraad. Den 6en Mei opende Mr. Neylach Wilde de buitengewone zitting. Hij bracht aan zijn voorganger Mr. Schumann, gal als meening te kennen dat het peil veel hooger plaatsen dan bij de instelling van den verwacht werd en zeide o.m. nog dat de staat aan den vooravond van den dag wa een medewetgevend orgaan zal worden. (Anet Toeneming van het vervoer. Sinds de invoering de electriche treinen Meester Cornelis-Priok is, volgens een Aneta-telegram van 8 het reizigersvervoer met 50 procent toegen De stranding van de Ceylon. Sleepbooten en 20

MEVROUW!
 Ondergeteekende T. BRAMEIJER, Mr. Vleesch en Spekslager, beveelt zich beleefd aan voor het lever 1ste klas Rund-, Kalfs-, Lams- en Varkensvleesch, fijne Vleeschwaren, tegen scherp concurrerende prijzen. Voor correcte bediening wordt ingestaan. Minzaam aanbevelend,
T. BRAMEIJER.
 Jacob Gillisstraat 18, Telef. N.B. Is zeer bekend bij Ind. Families Vraagt Prijsco

Schoen-Magazijn PAANAKKER

Alléén ZOUTMANSTRAAT 43 - Den Haag
TELEFOON 30869

LINNEN- EN TENNISSCHOENEN

lers met reddingsmateriaal zijn uit Singapore ver- trokken ter assistentie van het gestrande schip Ceylon. (Zie vorig Kol. Weekblad, bl. 6).

Overwerping van het millioen. Op aanstichting van het lid van den Raad van Indië, den heer L. C. Westenenk, is een comité in wording, dat zich over geheel Indië zal vertakken om de sportlicha- men op te wekken, door middel van wedstrijden en demonstraties een belangrijke bijdrage uit Indië te verschaffen voor het millioen voor de Olympi- sche Spelen.

Amens in land- en volkenkunde en talen. Op nader te bepalen data in Juni a.s. zal er gelegenheid be- staan tot het afleggen van de examens middelbaar en lager onderwijs in de land- en volkenkunde van Nederl.-Indië en de inheemsche talen van den Oost-Indischen Archipel. Nadere inlichtingen be- trat de Nederlandsche Staatscourant van 4 dezer.

G. Royer. Benoemd is tot dirigerend geneesheer der Ned. Hervormde Diaconessen-Inrichting te Amsterdam, Dr. G. Royer, zendeling-arts te Mod- jowarno.

Orang-pendek. Volgens een Aneta-teleg. van 5 dezer zal de orang-pendek-expeditie den 11en naar Poe- rimau (Palembang) vertrekken.

Administrateur Schaap. De administrateur van Ke- longdong, in de Lampongs, de heer Schaap, is overleden. (Aneta, 5 Mei).

Combé. Te Tandjong Karang is overleden de heer E. Combé, chef der Exploitatie van de Spoor- en Tramwegen op Zuid-Sumatra.

Dorgelo. Te Soerabaja is op den leeftijd van 34 jaar overleden de heer J. D. Dorgelo, leeraar aan de H.B.S. aldaar.

Holland-Indië vlucht. Tijdens en na den goeden afloop van de vlucht naar Indië heeft de leider van den tocht, de heer J. van der Hoop, zich aan het werk gezet, om den tocht te beschrijven, met het resultaat, dat thans bij de uitgevers Scheltens & Giltay te Amsterdam een werk ter perse is, ge- titeld: Door de lucht naar Indië. Het zal verlicht worden met 100 illustraties naar foto's, onderweg door de vliegers genomen.

Verder heeft genoemde heer, op uitnodiging van de afdeling Amsterdam der Kon. Ver. Onze Woot, zich bereid verklaard zijn eerste lezing met lichtbeelden over den vliegtocht te Amsterdam te houden op Woensdagavond 20 Mei in het Con- certgebouw aldaar.

Universitaire examens te Leiden. Candidaats-examen Indisch recht de heeren J. F. A. van Bruggen, den Haag; O. J. A. Quarter, den Haag; J. N. van der Heijden, den Haag; mr. H. Doeve, Leiden. — Taal- kundig candidaats-examen Indologie, de heer G. J. Scholten.

Millionnaire overleden. Te Weltevreden is op 82-jarigen leeftijd, in zijn bekende luxueuse wo- ning op Tanah-Abang-heuvel, de oud-kapitein der Chinezen Lim Tiang Hoy overleden. Hij was een der rijkste ingezetenen van Batavia.

Journalistiek. De Locomotief meldt, dat de hoofd- redacteur, de heer Anton J. Lievegoed, 1 December zijn functie zal neerleggen. Zijn opvolger is de heer W. G. N. de Keizer, thans redacteur aan het blad.

De heer H. C. Zentgraaff is opgenomen in de hoofdredactie van het Soer. Hbl. Hem is de titel toegekend van „hoofdredacteur voor den buiten- dienst”.

In De Ingenieur van 9 dezer meldt de hoofd- redacteur, dat Prof. ir. H. van Breen (Hoogleraar aan de Technische Hoogeschool te Bandoeng), door het vertrek van ir. Groothoff, als vaste mede- werker aan genoemd weekblad is opgetreden.

Woningraad te Soerabaja. Aneta meldt dd. Soera- baja 9 Mei: De gemeenteraad nam met kleine meer- derheid een voorstel aan tot het bouwen van een nieuw raadhuis, waarvan de kosten zes ton be- dragen.

Boedi Oetomo. Vrijdag 10 April is te Solo het congres van Boedi Oetomo aangevangen. Op de zeer druk bezochte openbare vergadering waren aanwezig de resident van Solo de heer Nieuwen- deys, de Mangkoenogoro, de adviseur voor Inland- sche Zaken de heer Kern, de assistent-resident de heer Van Gulik, de inspecteur bij het onder- de heer Croes. Het eenigste onderwerp was het standpunt van het hoofdbestuur, waarbij de

cultureele ontwikkeling vooropgesteld wordt, waarna de politiek volgt. Het hoofdbestuur werd door de eigen afgevaardigden en een drietal com- munisten fel becritiseerd.

Herdenking van gesneuvelden op Atjeh. Te Koetaradja had op 11 April onder groote belangstelling de herdenking van de in den Atjeh-oorlog gesneuveld- de krijgers plaats, op het kerkhof Peutoet. Kolonel Mazee hield een herdenkingsrede en legde een krans neer, evenals de gouverneur, op het monu- ment van generaal Pel. Er waren kransen van den legereommandant en het hoofdbestuur van Indië Weerbaar.

Persoverzicht uit de Indische Bladen.

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De openlegging der Buitengewesten. Van oerwoud tot onderneming.

In het Dec.-nummer van „De Socialistische Gids” is een artikel opgenomen over „De openlegging der Indische Buitengewesten”. De heer J. de Waard te Medan behandelt in dat artikel de vraag of de openlegging in het bijzonder van de Oostkust van Sumatra, wel de schitterende gevolgen heeft gehad, die men steeds en zonder tegenspraak hoort roemen; of er zich, m.a.w., werkelijk economische en zedelijke verhoudingen heb- ben ontwikkeld, die bij het verleden afsteken als de dag bij den nacht. De schrijver beantwoordt die vraag recht af ontkennend. Zijn betoog strekt dan ook als een waarschuwing tegen eene openingspolitiek der Buiten- gewesten, zooals ter Sumatra's Oostkust toegepast is, welke deze Gewesten zeer eenzijdig ontwikkelt; de loftuitingen, die gewoonlijk aan deze politiek worden toegezwaaid, zijn tegelijkertijd oppervlakkig en over- drevén. De Deli Crt. (7 t/m. 11 Apr.) waagt een po- ging om in vier hoofdartikelen voor de vierschaar der publieke opinie zijn aanklacht aan te lasten en te ont- zenuwen, ten einde recht te doen wedervaren aan een cultuur, aan personen en factoren, die niet verdiend hebben dat een dergelijke blaam op hen werd gelegd. De „D. C.” toont aan: 1. dat het ter Sum.'s Oostkust gevolgde openingssysteem niet alleen geen funeste ge- volgen heeft gehad, maar onder de vigeerende om- standigheden het logische en beste systeem was voor eene snelle ontwikkeling; 2. dat dit systeem, met ver- betering van hier gemaakte fouten, het aangewezen middel is, overal waar uitgestrekte gebieden met een schaarsche bevolking op ontwikkeling wachten; 3. dat de gebreken, die de maatschappij hier zoo goed als el- ders aankleven, geen gevolg zijn van die openingsme- thode, maar van andere hier bestaande factoren en omstandigheden; 4. dat dit systeem ook voor de bevol- king grootsche mogelijkheden schept en de gelegenheid tot volle ontplooiing, waarvan zelfs groote groepen buiten de autochtone bevolking in ruime mate profi- teeren; 5. dat dit systeem groote voordeelen biedt bo- ven de eenvoudige en weinig draagkrachtige Inland- sche huishouding; 6. dat de handel in een gebied als de Oostkust verre bevoorrecht is boven de armelijke omzetten in het meest welvarende gebied eener Inland- sche huishouding; 7. dat de fouten, die den handel hier aankleven, niet inhaerent zijn aan het systeem van opening, doch uit eigen gebreken voortvloeien; 8. dat de cultures geweldige sommen in het land bren- gen, die gelegenheid geven tot een grootsche uitbouw in de toekomst.

„Soekamandi” (Pamanoeakan- en Tjiasemlanden) is een publieke les in herschepping van schijnbaar niets- nutten grond in landouwen, die rijke welvaart belo- ven. Twee en een half jaar geleden nog was daar de chaos en thans is een stuk van 5000 bouws herschepen in de meest moderne landbouwenderneming. Wat daar met duizenden handen, door één geest geleid, is ge- schied, lijkt De Locomotief (1 Apr.) een wonder. Het moeras om de Blanakan-rivier is gedraineerd, er is zuiver drinkwater gebracht, waar niets dan ondrink- baar brakwater uit de putten welde. Vischvijvers zijn gedempt. En overal volgde de geneesheer den ingenieur op den voet. Men kan het alles lezen in de redevoerin- gen, bij de officieele opening gehouden (De Loc. 31 Mrt., 1 en 2 Apr.), en in Aneta's verslag (De Loc. 2 Apr. „Van Oerwoud tot Onderneming”), en het klinkt als een brok verhaal uit het boeiend relaas der werken op de landengte van Panama. Van meet af aan heeft men hier begrepen dat het kapitaal zichzelf zal baten

FRANS WALLAT

BONTWERKER

ATELIERS VOOR FIJNE PELTERIJEN

KETTINGSTRAAT 2A TELEFOON 10219

'S-GRAVENHAGE

Haarlem en Omstreken.

Fa Th. A. KLINKHAMER

APOTHEKER

KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM

TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen

Verbandstoffen, Specialité's

Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)

Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

STOEL'S

WONINGBUREAU

BLOEMENDAAL

VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

GEZ. VAN DEN HAAK

HAARLEM · KINDERHUISVEST 27 · TEL. 10118

OPGERICHT ANNO 1881

FIJNWASSCHERIJ

BEHANDELD:

BOORDEN - OVERHEMDEN

BLOUSES en JAPONNEN

IN ALLE STOFFEN

TAFELGOED en GEHEELE WASSCHEN

Haarlemsche Begrafnis-Onderneming

R. Smink

Kinderhuisvest 29-33

Haarlem

Eigen Rouw- en Volgauto's

Speciaal Adres voor Crematies

HANDEL IN BINNEN- EN BUITENLANDSCHE BIEREN

BOTTELARIJ

MEDICINALE- en BRONWATEREN
geregelde versche vulling

DEPOT VAN WIJNEN

der Firma JAGER GERLINGS, Hofleverancier
en DE LUZE & FILS

BINNEN- EN BUITENLANDSCHE LIKEUREN
GEDISTILLEERD - WHISKY - CHAMPAGNE

Dagelijksche opnamen van bestellingen met
directe bezorging.

Aanbevelend,

C. CASSEE

Bloemendaalscheweg 14 Telef.-Interc. 22265

C. DE BRUIJN

Bankertstraat 43 Telef. 34088

Comestibles, Vleeschwaren

Koloniale Waren

Indische Ingrediënten

Bezorging door de geheele stad

Comestibles- en Delicatessenhandel

JACQUES PIJL, Cuisinier

BLOEMENDAAL

Bloemendaalsche Straatweg 28-30 Telef. 22262

Zijweg 22 OVERVEEN Telefoon 2095

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“

Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str. k. en w. w. op delogeerk.

PENSION „QUIST“
Stadhoudersplein 17-19
Tel. 51523

Hotel Rest. „DUINOORD“
Sweelinckplein
Spec. bezocht d. Ind. Fam.
OOSTERWIJK & V. D. LUUR

BESCHIKBAAR.

Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454
Prachtige ligging.
Matige prijzen.

VILLA GRETHALIA
Pension Stouthamer
L. de Colignyplein 14
kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13803,
Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding.

Pension W. WILLEKE, Lubbecksir. 57-59, Den Haag
Fam. Pens. Ref. van voor-aanst. Ind. Fam. voorh.

HAARLEM EN OMSTREKEN.

Pension DEKKER
Parklaan 69
HAARLEM

Bezoekt Hotel Pension
Roosendaal, Café Restaur.
Tel. 13574 OVERVEEN
A. J. V. SCHOOTEN, Eigenaar
voorheen Hofmeester der S. M. N.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Hotel Pension v. d. Laar

GEVERS DEYNOUTWEG 91 TELEFOON 52564

Prachtig en rustig gelegen tegenover het groote badhotel „Kurhaus“, één minuut van het strand en bij de haltes der trams naar Den Haag en Rotterdam.

Stroomend water. Electrisch licht.

Pensionprijs vanaf f 5.— per dag per persoon.

Bij lang verblijf conditiën nader overeen te komen.

Het geheele jaar geopend. Auto-Garage bij het Hotel

Aanbevelend J. J. v. D. LAAR, Eigenaar

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram, van Den Haag
Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort

Matige pension-prijzen

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK“

Sweelinckstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijsttafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.

Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension Restaurant

Jacob Hopstraat 1 Sweelinckstraat 158

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES PEKELVLEESCH
ROASTBEEF
HAM, ENZ.

Aanbevelend, W. F. KLINK,

Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811

Wordt ook thuis bezorgd.

ONDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3. Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij

Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.

Vraagt deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de O. L. V. E.

door haat te brengen aan de werkers. De bijzondere be-
leekenis van Soekamandi ziet „De Loc.“ niet zoozeer
in de speciale inrichtingen ten behoeve van de bevol-
king, welke, naar verluidt, het prototype zouden moe-
ten worden van de winstaandeelkassen (al vindt men
daarin van den oorspronkelijken opzet dier kassen niet
veel meer terug). Zulke inrichtingen bestaan reeds bij
tal van andere ondernemingen, bestonden zelfs lang
voordat het eerst in Indië de ambtelijke taal met het
woord winstaandeelkas is verrijkt. De bijzondere be-
leekenis van Soekamandi ziet „De Loc.“ vooral in den
geest, waarin van stonde aan dit ontginningswerk is
geleid en uitgevoerd. Het is een geest — zoo vervolgt
het blad — die met redelijke gewilligheid neigde naar
den geest des tijds. Zoo werd dan niet, gelijk veelvuldig
voorkomt, de moeilijkheid van zulk een stichting
midden in een wildernis tot voorwendsel voor allerlei
aanvankelijke tekortkoming, maar in eersten opzet werd
aanstonds naar zoo groot mogelijke volkomenheid in
de verzorging van de arbeiders gestreefd. Men trachtte
die ellendige toestanden, welke pionierswerk zoo vaak
ontsieren, waar doenlijk te vermijden. Ten koste van
groot kapitalen is dit gelukt. Dit zal zich vast be-
talen in verzekerd aanbod van arbeidskracht. Mensche-
lijk te werk te gaan in arbeidsverhoudingen zal ook
hier blijken tevens verstandig te zijn. Te noteren val-
len in dit verband deze zinsneden uit de eenvoudige
openingsrede van den heer Hammond, die van dit alles
de ziel is geweest: „Soekamandi moge tot in lengte
van dagen een gelukkige bevolkingsvestiging blijven,
omdat, indien men de factoren beschouwt, welke sa-
menwerken tot het verwekken van onrust onder de be-
volking, men de oogen niet kan sluiten voor het feit,
dat de grootste factor gelegen is in den lagen standaard
der economische bestaansvoorwaarden en in dit op-
zicht verschilt het Oosten al zeer weinig van het Wes-
ten, en het zou mij niet alleen verbazen, doch tevens
eene groote teleurstelling zijn, indien in de komende
jaren Soekamandi iets anders zou wezen, dan een der
gelukkigste Inlandsche arbeidscentra op Java.“ Daar-
nevens valt met voldoening gewag te maken van de
gelukkige wijze waarop ambtelijk en particulier ini-
tiatief hier hebben saamgewerkt. Een onderneming als
deze toont ons het in de tropen werkend Westersch
landbouwkapitaal in zijn prettigste gedaante: de wel-
berekende veroveraar van de wildernis, die in en na
de zege ook zijn legerscharen gedenkt.

De verscherpte reisbepalingen in Atjeh. Interview met Gouverneur Hens.

Het Soerabajasch Hbl. (4 Apr.) bespreekt met volle
instemming de verscherpte reisbepalingen in Atjeh. Er
zullen nog wel een paar geslachten over heen gaan,
voordat Atjeh op hetzelfde peil van ontwikkeling zal
staan als b.v. de Minahassa, Minangkabau. Allereerst
moet aan Atjeh economische en natuurlijk eveneens
intellectuele ontwikkeling worden gebracht. Oude
wonden van den oorlog moeten volkomen geheeld zijn.
Gouverneur Hens heeft een wijs besluit genomen door
Atjeh, het land dat pas in evenwicht komt, voor extre-
mistische actie en propaganda te sluiten. Atjeh heeft
noodig consolidatie en jaren van ongestoorde intellec-
tueelen en economischen groei. De practijk van het
leven gaat boven ethische theorie. Nederland heeft in
het bijzonder tegenover Atjeh den plicht van cultureele
opheffing. Niet de uitingen van volksmennis kunnen
aan het Atjehsche volk deze opheffing brengen, doch
enkel en alleen een krachtige en rechtvaardige over-
heid.

De Locomotief (31 Mrt. blz. 24) ontleent aan de „Ma-
nilla Times“ stemmen van Oostersche revolutionairen
over de Amerikaansch-Nederlandsche verhoudingen,
terwijl het blad (blz. 22) een uitvoerig schrijven uit
Atjeh bevat over de redenen van de beperking der be-
wegingsvrijheid. Hiervan blijkt o.a. dat de heer Sneev-
liet een goed half jaar geleden adviseerde (de schrij-
ver meent in de „Pandoe Merah“), dat de communis-
tische propaganda zich vooral moest richten op de
verschillende „tanah panas“, zooals Atjeh.

Het Soerabajasch Hbl. (31 Mrt.) geeft een verslag
van een persgesprek met den heer Hens, gouverneur
van Atjeh. Zeer dankbaar was de gouverneur de Re-
gering voor het nemen van de preventieve maatregelen:
het paspoortenstelsel, de maatregelen tegen drank-
misbruik en de dobbel-licenties. Absoluut voldoende
acht de heer Hens het indien de genoemde preventieve
maatregelen genomen worden tegen het „ondergronds
geknip“; z.i. zal dan voorkomen kunnen worden, waar-
voor gevreesd wordt. „De toestand in Atjeh“ — zoo
vervolgde de gouverneur — „is verder veel minder
angstwekkend dan men wel denken zou, en vooral zeer

plaatselijk. Laat toch Britsch-Indië nimmer een
beeld voor onze regeeringspolitiek zijn, integendeel
afschrik. Had de Regering daar tijdig de maatregelen
genomen, die nu op de Bestuursconferentie te Batavia
besproken zijn, dan zouden de omstandigheden
thans heel anders zijn. Het komt er maar op neer
het volk zóó geregeerd wordt, dat het leert om
hebben voor degenen, die het ontzag weten uit te
uen. Bij het volgen van nieuwe methoden moet ge-
worden tegen het uit het evenwicht brengen van
volk. De algemeene toestand in Atjeh is zeer ge-
laat het publiek toch begrijpen, dat wanneer er
op de primitieve Westkust wat gebeurt tegen de
les, dit zuiver lokaal is en met den algemeenen
stand niets te maken heeft.“ Dan verwacht de
neur zeer veel van eenigszins gedifferentieerde
van het bestuur, wat betreft de Oost- en Westkus-
mers heerscht aan de Westkust veel meer
toestand. En zeer zou hij het apprecieeren als
geering steun verleende aan zijn verzoek om de
kust door middel van een weg dwars door
met de Noordkust (Pidië) in verbinding te
hetgeen uit politiek oogpunt van zeer groot be-
aangezien de Westkust dan uit haar isolement
wordt en er langzamerhand andere en betere
den zullen komen. „Er moet een ander soort In-
hoofden komen; de tijd van leenheer en vazal
voorbij zijn en uit het nieuwe geslacht moet
verhand een ander Inlandsch hoofd groeien,
dat reeds op Java het geval is met de regenten,
lang niet meer zoo ver boven de bevolking staan
de Regering, het bestuur, inmiddels meer van
volking gedaan kunnen krijgen en haar beter
bijbrengen, wat de Regering in haar eigen belang
slist.“ Het is volgens den gouverneur wenschelijk
tijd dit te laten voltooiën, dan dat er krachtig
ingegrepen; dit kan slechts ongerustheid verwe-
beter wat langer misslonden te laten bestaan
toestanden te laten betijen, totdat ze vanzelf
zigen, dan ongerustheid te verwekken door
maatregelen. Daarom moet het voorloopig bij
het aangeven van de goede richting, zonder te
verwachten van onmiddellijke doorvoering.

De provincie West-Java. De dessamen en Regentschapsverkiezingen.

Aan de leden van den Volksraad zijn thans
zonden de gedrukte stukken (echter nog maar
telijk), betrekking hebbende op de instelling
provincie West-Java. Het nieuwe administratieve
west-Java wordt ingesteld in afwachting
vorming der provincie. Het wordt bestuurd door
(een) gouverneur. De gewestelijke raden van
Batavia, Preanger en Cheribon worden opgehe-
hun plaats komen gedurende het overgangstijd-
(Sept.—Dec.) plaatselijke raden van dezelfde
stelling en met dezelfde bevoegdheid. Wat de
cie West-Java betreft: haar provinciale raad wor-
mengesteld uit 45 leden, waarvan 22 onder-
Nederlanders, 18 onderdanen-niet-Nederlanders
inheemschen oorsprong en 5 onderdanen-niet-
landers van vreemden oorsprong. Van deze leden
den onderscheidenlijk 11, 13 en 3 door verkie-
overigen door benoeming aangewezen. Behalve
excerpt uit de Memorie van Toelichting (Bat.
6 Apr.) geeft het Bat. Nussbl. (7 Apr.) een
schouwing van de bevoegdheden, die hetzij
hetzij binnen afzienbaren tijd, in aanmerking
voor overdracht, departementsgewijze ingedeeld
betreffen: Arbeidsinspectie voor de Buitengewoon
pandhuisdienst, opiumregie, agrarische zaken,
sie van communaal in erfelijk individueel bezit,
ken-ordonnantie, particuliere landerijen, Inlands
meentewezen, verkiezing van dorpschoude-
grondbezit, heerenkomsten.

De Java-Bode (4 Apr.) citeert uit „Social Le-
Streven“ een satire betreffende de bestuurs-
ming in West-Java. Commentaar acht het blad
dig. Uitvoerig wijst de „J. B.“ in verband da-
o.m. op de zware taak der Europeesche B. B. an-
ren om hunne Inlandsche collega's te instrue-
voorbereidingen betreffende de instelling der
schapsraden te treffen. De jongere generatie kon-
bestuurs hervorming eerder en vlugger verwe-
Groot zijn de moeilijkheden, welke de Inlandsche
tenaren te overwinnen hebben, om het zoover te
gen, dat de tani, die in zijn hart buitengewoon
vatief is, slechts een heel, heel klein schijntje
heeft van hetgeen er van hem binnenkort wordt
vergd: verkiezing van kiesmannen (toekang pili-
in April kon gerapporteerd worden, dat de bevo-

Pension Mevrouw OP 't HOLT

KRULLELAAN 37 ZEIST.

Munt uit door goede keuken
en billijke prijzen

Wordt door goeode Indische Familie's aanbevelen.

„CASINO“

SCHEVENINGEN

Zaterdag 16 Mei 1925 OPENING

AMERICAN-BAR

Orchestre THE WILLIAMS FOUR



's-Gravenhaagsche Begrafenis-Onderneming

C. LOOLJE, Tasmanstraat 57, DEN HAAG

Telefoon 33788 - Postrekening 46391

is voor de verkiezingen. Wij moeten ons gelukkig met het instituut Candidaat Inlandsche Bestuurs-... (C. I. A. B.), welks leden ter beschikking... gesteld van de Regenten en Districtshoofden... vier schouders de geheele zwaarte der bestuurs-... misatie wordt gelegd. Logisch is zulks ook te... omdat de toekomst ook aan hen is toe te... wuven.

„Ranke“ en „stijve“ schepen.

Vraag „Wanneer en waarom slingeren schepen“ door den nautischen medewerker van De Loco- (23 Mrt.) beantwoord. In hoofdzaak komt dit op de meerdere of mindere stabiliteit van het welke weer direct verband houdt met den bouw de plaatsing der lading in het schip. Opper- beschouwd lijkt het alsof een stijf schip te ver- is boven een rank. Toch zal een rank schip het algemeen aangenamer voor de opvarenden dan een stijf vaartuig. Maar waarom zorgt met de belading dan niet altijd voor om het wat rank te maken? Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Men heeft nu eenmaal niet altijd de vol- waarin de lading wordt aangebracht, voor het en, te meer, daar de meeste schepen op diverse laden. Bovendien moet met de stuwijng reke- worden gehouden met de bestemming, zoodat de die het eerst gelost moet worden, ook het „voor de hand“ in de ruimen komt te liggen. er is nog een andere zijde aan het stabiliteits- vank. Grootte passagiersschepen zijn, zooals ge- door hun hoogen opbouw, van nature rank en wanneer zij te rank werden, gevaar loopen van slaan (capsijzen). Dergelijke schepen dragen voorraden zoetwater en dikwijls ook de brand- ook olie) in den dubbelen bodem, dus geheel in het schip mede. Aan het begin van een lang zijn al die dubbele bodem-tanks nog vol en is schip stijf tengevolge van die zwaarte onder-in. Er achter op gerekend worden met de belading, dat hoeveelheden van die voorraden water en brand- het einde van de reis verbruikt zijn en dus schip wel eens te rank zou kunnen worden; dus ook weer zware lading onder-in brengen. Men kan dus met een stijf en arriveert met een rank

zij hier vermeld, dat er tegenwoordig wel sche- bouw worden, die ter hoogte van de waterlijn... hebben, welke over ongeveer twee der- de lengte van vóór tot achter in horizontale... is aangebouwd. Doel hiervan is om het laatst... en euvel (vermindering van stabiliteit gedu- de reis tengevolge van water- en brandstofver- te elimineeren. Een gedeelte van dezen zijde- uitbouw wordt soms wel ingericht als „anti- tanks“ om de bewegingen van het schip tot een... te beperken. Ook zijn reeds uitgebreide... genomen met een ander „anti-slinger-systeem“, „Motora-systeem, hetwelk bestaat uit één of... roeren, die aan weerszijden van het schip, onder water, ter hoogte waar a.h.w. de zijanten... elkaar ontmoeten (de kimmen) zijn aange- door middel van een gyroscop (sneldraaien- die onmiddellijk iedere beweging van het schip... wordt een elektrische stroom gesloten, die... slinger-roeren den gewenschten stand geeft, dus het slingeren van het schip onderdrukt... ligt het schip rustig, dan liggen deze roeren... positie, waarin zij den minsten weerstand in... bieden.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

denkbeeld van het houden van een Maleisch Taaicongres. „Sinar Sumatra“ van 27 December 1924 wordt geschreven, dat de heer Mohamad Sjafei, Europa getracht te hebben zijne kennis te ver- te verbreeden, in de maand Maart of April via weg terugverwacht en daarna in eene par- school, ter Westkust van Sumatra, op eene... van f 100.— 's maands, als onderwijzer zou... dit bericht juist is, zegt de schrijver, dan... die school, welke over zulk eene onderwijs- beschikt, gelukwenschen, want de heer Moha- is niet alleen goed op de hoogte van de... slaansche godsdienstige instellingen, doch is... het bezit van de akten van lager onderwijs en

L. DEBIJE : DEN HAAG
Prinsstraat 171 A en B Telefoon 35391
Wijzerwaren, Gereedschappen
voor Vaklieden - Amateurs
Handig naar de Tropen onder garantie

Verder spreekt hij de Engelsche taal en beoefent hij de muziek.

Hij gebruikt bij het onderwijs de door zijn vader, den heer Mara Soetan, geschreven boeken, welke ge-illustreerd zijn en ook op de gouvernementscholen worden gebezigd.

Een ander bericht omtrent zijn persoon is, dat hij door eene Bataviaasche drukkerij zoude zijn aange- zocht het nieuwsblad „Dian“ voort te zetten, ten einde op die wijze leider te worden van een nieuwsblad, dat algemeen zou worden gelezen.

Hij zou daarin zijne denkbeelden ten beste kunnen geven en behalve lectuur voor kinderen, ook de be- schrijving van Europeesche toestanden en van andere landen kunnen opnemen, alles vergezeld van de nood- ige afbeeldingen.

Voor hen, die hunne kennis van de Nederlandsche taal willen aanvullen, kunnen de in die taal opgeno- men mededeelingen van nut zijn.

Eene belangrijke aangelegenheid is de opname van artikelen, welke het sloydonderricht zullen behande- len, hetgeen in overeenstemming is met den inhoud eener circulaire van den directeur van onderwijs, waarbij de wensch werd te kennen gegeven, dat, zoo mogelijk in iedere school, door de onderwijzers les in handenarbeid werd gegeven.

De Regeering kan dit wegens gebrek aan leerkrach- ten en aan leermiddelen niet doen en heeft daarom aanbevolen, dat de Inlandsche scholen zooveel moge- lijk met eigen krachten zouden werken en de leerlingen voorwerpen zouden laten maken van bamboe en rotan, welke materialen in overvloed in de omgeving te vin- den zijn.

De kennis van de Maleische taal en het juist gebruik va de Maleische woorden zullen in het nieuwsblad in een afzonderlijke rubriek worden ondergebracht.

De leiding daarvan heeft de heer Hadji Mohamad Jacob, een rijksgroote van Perak op het schiereiland Malakka, die bedreven is in de Maleische taal, zooals die op Malakka wordt gesproken en geschreven en be- kend is met de Hindoesche, Sanskrietsche, Perzische, Arabische en andere Oostersche talen.

Hij zou daarbij worden bijgestaan door den heer Puteh bin Mohamad Hanif, onderwijzer aan de Malei- sche school te Parit (Perak) en den heer Mara Soetan te Batavia.

Deze laatste zou ter plaatse de wachter zijn die voor de zuiverheid van de Maleische taal zou waken.

Het is namelijk hunne bedoeling het daarheen te lei- den dat eenheid wordt gebracht in het Malakka- en Indisch Maleisch, waarvoor het nieuwsblad „Dian“ nuttig kan zijn, aangezien het op Malakka overal wordt verspreid en aan de leerlingen op de scholen in han- den wordt gegeven.

In verband met dit streven heeft men zich verstaan met den heer Mara Soetan, ten einde hem op te we- ken tot het doen van eene poging, om of in Ned.-Indië of op Malakka een congres bijeen te roepen.

Zulk een congres zou bovendien tot nut kunnen strekken om de tegenstellingen, welke op Malakka, met betrekking tot de zuiverheid der taal bestaan, op te lossen.

Djohor, zoowel als Koela Lumpur, Perak, Poeloe Pinang en ook andere streken, beroemen ieder voor zich op het feit, dat de bevolking het zuiverst de Ma- leische taal spreekt.

In Ned.-Indië bestaan ook wel verschillende soor- ten van Maleisch, als hoog-, laag-, kazerne-Maleisch en het Maleisch van Bonden, doch men maakt zich over de zuiverheid van die Maleische taal niet bijzonder druk en heeft er dus ook niet de tegenstelling.

Niettemin zou een Maleisch taalcongres ten deze ook wel nuttig werk kunnen leveren.

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

De kleur van rood in China.

I. De Chinezen zijn in de hoogste mate begeerig naar de kleur van rood, schrijft men in de „Perniagaan“ van 3 Januari 1925, aangezien die kleur wijst op groot- welstand en geluk.

In hunne woningen is het houtwerk voor een over- groot deel rood geverfd of rood gelakt, terwijl de voor- werpen in die woningen en ook de kleedij der inwo- nenden in die kleur worden gehouden.

Tegenwoordig is de Westersche kleedij echter veel in gebruik, zonder aanwezigheid van rood, hoewel men onder de jongeren nog wel eens personen kan aantref-

Melkinrichting
„HET ZUIVELHUIS“
Dagelijksche bezorging door de geheele stad van
Melk en alle Zuivelproducten.
Scherp concurrerende prijzen.
Adres: Westerbaanstraat 26-28 - Telefoon 33512

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling
van Werken van verschillende bekende Meesters
tegen zeer lage prijzen
in de
KUNSTZAAL, ZEESTRAAT 65.
naast Panorama Mesdag
Dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

N.V. „CIBEM“
Comm. Industr. Bouw- en Expl. Mij.
Valkenboschkade 400, DEN HAAG
TELEFOON 31069
BOUWT
INSTALLEERT } **Uwe woningen.**

N.V. „DE GASTRONOOM“
Comestibles en Kruidenierswaren tegen
concurrerende prijzen


Goudsbloemlaan 112 - DEN HAAG - Telefoon 32486

Stoomververij en Chemische Wasscherij
„DUINOORD“.
Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048
hoek Goudsbloemlaan
Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhooging
thuisbezorgd.
Heerencostumes . . f 4.— | Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . f 4.— | Handschoenen, per
Jassen, vanaf f 2.75 | paar vanaf f 0.20
Mantels f 2.75 | Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f 1.— en f 1.20 | Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75 | Idem m. ontvlecken f 2.50
Vitrages . . per □ el f 0.15 | Dames-Costuums
Madras f 0.20 | naar grootte
Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

Jacqueline Baudet
Denneweg 126^b Telephone 17245
LA HAYE
Chapeaux pour Dames

Magazijn van
Heerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
Prinsstraat 35 - Den Haag
Telefoon 13902

Maison ELEGANTE



Dameskleeding

CHIQUE Coupe
APARTE Modellen
NOUVEAUTÉ's
voor de billijkste
prijzen

OOK MODERNISEEREN

Gelebesstraat 32 - DEN HAAG - Tel. 13885

BURGERS' FOTOHANDEL

STEENSTRAAT 84 . ARNHEM.

EN GROS EN DETAIL

Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uittrek, voor platen en filmpacks, hoogfijn gepolijst, zwaar koper beslag, geel leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat, f:4.5 in compur ad f 85.- per stuk.

Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern uittrek, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat, f:5.4 met 3 chassis in étui ad f 45.- per stuk.

Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R. applanat f:7.2 ad f 17.50 per stuk.

Prima Klapcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f:8 ad f 9.75 per stuk.

Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.

Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.

Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.

Automatische Ontspanner voor tijd en moment 16.- p. st.

Metaal Stativen, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50 per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk. alle prima koper.

Ledertassen, 9 x 12, krokodilpersing, fluweel gevoerd, ad f 5.25 per stuk.

Verder AGFA Filmpaks en Rollfilms, etc.

Conditie: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.

Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.

Bij Engrosafname reductie.

Vraagt Uwen leverancier

LEVENS MIDDELEN

VAN

J. A. STAM

AMSTERDAM (Holland).

Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.

Export naar Oost- en West-Indië.

NIJMEGEN

H. J. C. TER HORST

v. h. N. V. PROVINCIALE IJZERHANDEL

MOLENSTRAAT 126, Tel. No. 1835 NIJMEGEN.

SPECIAAL ADRES voor

complete Keuken-Inrichtingen

NIJMEEGSCHE IJZERHANDEL

Molenstraat 79-81 Broerstraat 16.

Het meest gesorteerd en goedkoopste adres voor Huishoudelijke artikelen, Gereedschappen, enz.

Vraagt prijzen s. v. p.

Verzending naar Oost- en West-Indië onder garantie.

J. J. HOLTZAPFEL - Juwelier

Thomsonlaan 112 - DEN HAAG - Tel. 32844

TAFELGEREI IN GERROWÉ ALPACCA
... en GERROWÉ SILVER-PLATE ...

Speciaal geschikt voor Indië

Bezoekt zonder eenige verplichting ons Magazijn

fen met een das van roode Shantung-zijde en knopen van goud aan de jas.

Er bestaat bij de Chinezen, volgens den schrijver, met betrekking tot die kleur van rood, een spreekwoord, dat zegt:

„Wanneer men arak drinkt, moet het gelaat rood worden en als men iemand vermoordt, dan is rood „bloed zichtbaar.”

In het oude China waren arak en bloed de symbolen van moed.

Zonder arak bestond geen vreugde en eene kracht daad kon niet bestaan zonder de aanwezigheid van bloed.

Tijdens de anarchie in China spitste de Chinees zich er op middelen te vinden, die hem moedig konden maken, ten einde zich te verzetten, niet alleen tegen de gezagvoerende ambtenaren en hunne familieleden, wanneer die zich aan groote willekeur schuldig maakten, doch ook tegen toonaangevende handelaren, wanneer die ergerlijke bedriegerijen hadden gepleegd.

De Chinees wilde zich tegen elke willekeurige handeling te weer stellen en dat is de reden, dat men in de Chinese verhalen en in de Chinese geschiedenis het vermoorden van aanzienlijke personen door den kleinen man zoo dikwijls vermeld kan vinden.

Die vechthansen werden, zegt de schrijver, door de menigte uitgelachen, wanneer zij geen alcoholische dranken durfden drinken.

Wanneer de Chinees het warm heeft of dorst heeft, denkt hij er niet aan water te gebruiken, doch alleen arak van goede kwaliteit.

De slenterende Chinees, in een eethuis komende, vraagt het eerst of goede arak voor het gebruik aanwezig is.

Bij het drinken van arak neuriet de Chinees allerlei liedjes, terwijl hij daarbij een pisangblad of iets anders in kleine stukjes snijdt, die zoodanig op tafel worden gelegd, dat het letterteken „Ang” (hong) wordt gevormd, hetgeen „rood” beteekent.

In het kort kan men zeggen, dat bij alles wat de Chinees onderneemt of doet, de arak nooit achterwege blijft en zeker nimmer bij het afscheid nemen van familieleden, bij het wenschen van eene nakomelingschap, bij het intreden van het nieuwjaar, enz.

Met de moordenaars in China houdt men zich niet veel op; zij worden ter dood veroordeeld en het vonnis daarna ten uitvoer gelegd.

Doch hoevelen hunner vluchten niet uit het land naar elders, omdat zij een moord op een Chineeschen groote of op een handelaar op hun geweten hadden?

Zij vereenigen zich in het geheim en niemand wordt tot zulk eene geheime vereeniging als lid toegelaten, wanneer hij daarin niet werkelijk bescherming zoekt, ter zake van handelingen als boven vermeld.

Eenmaal toegelaten, wordt met het geven van een naam bedoeld, dat hij een mensch het leven zal ontnemen, omdat men daardoor eenige zekerheid tracht te krijgen dat de aangenomene aan de vereeniging verbonden zal blijven en gedwongen wordt niet meer tot zijne vroegere omgeving terug te keeren.

Het ziet er, naar de meening van den schrijver, tegenwoordig in China uit, alsof de Chinese grootten het er op toeleggen het vaandel met de roode vlag, welke kleur door de Chinezen zoo gaarne wordt begeerd, geleidelijk binnen te halen.

Het op den voorgrond stellen van hun eigen belang boven het algemeen belang en hunne hooghartige houding tegenover het volk in aanmerking genomen, behoeft het niet te verwonderen, wanneer volk en bestuur de roode Moskousche vlag overnemen, voorts eens schoon schip zullen maken en de roode Chinese vlag zullen herstellen, welke thans reeds bijna zwart van kleur geworden is.

Het Chinese volk heeft altijd neigingen getoond voor een democratischen bestuursvorm, hetgeen het beste bewezen wordt door het feit, dat er altijd in China oppositie, vergezeld van daadwerkelijke onrust, is geweest.

(Wordt vervolgd.)

zeer verspreid gebruik is geweest in den Archipel, dat het ook thans nog bij verschillende stammen zwang is. Prof. Kl. de Zw. treedt in bijzonder over de motieven welke aan het gebruik ten grond liggen, welke kinderen worden gedood, door welke wijze het geschiedt, enz.

Koloniaal Tijdschrift.

Inhoud der Mei-afl. De omwenteling in China oorzaken en hunne opheffing, door Mr. W. J. L. — Indische ballingen (slot), door S. Kaff. — ander over de gebruiken aan het Kota Waringins door J. Malinckrodt. — „Utrecht” en het B. B. H. C. Hartevelt. (Criticiek op de Indologische leeren). — Balische splinters. (26. Bramara pati), door H. T. Damsté. — Kroniek. (Het Regeeringsreglement. — Utrecht contra Leiden. — Soeroto over „Nederland en Indonesië”), door Damsté. — Vreemde Koloniën. (Britsch-Indië: de regeling, maatschappelijke vraagstukken). — mische kroniek. (De Indische Vennootschaps)

Vragen van den Dag.

De Mei-afl. bevat eene bijdrage van den hr. G. J. van der Mandere, getiteld: De internationale conferenties. — Prof. Dr. H. Blink wijdt eene wing aan de economische ontwikkeling op de liere landen der Pamanoean-Tjassam-landen Java. Als bron gebruikt schr. de monographie van R. Broersma in 1912 over deze landen schreef en een artikel in het Alg. Landbouwweekblad van Indië van 21 en 29 Nov. '24.

Zwavel-onderzoekingen.

Verschenen is No. 17 der Verslagen en Mededeelingen betreffende Indische delfstoffen en hare toepassingen (uitgave van den Mijnbouw in Ned.-Indië).

In No. 1 dezer publicatie (1917) zijn verschiet voorkomens van zwavel en natuurlijke zwavelvergen in Ned.-Indië opgenoemd, waarvan bij een mijnbouwkundig onderzoek naar de eventuele ginbare hoeveelheid zwavel heeft plaats gehad. nu bevat, als aanvulling, verdere bijzonderheden de uitkomsten der sedert uitgevoerde exploraties zwavelafzettingen, die voorkomen in kraters van schillende vulkanen op Java, Sumatra's Noord-Celebes en Flores. Ter verduidelijking zij den tekst een aantal kaarten toegevoegd.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 40. Goedkoopste voor Ned.-Indië, door H. — Welke rijst moet ons volk eten! door D. — De verspreiding van de bessenboeie. — Nat toedienen van kunstmest, door E. Sodenius. — De aardappelziekten. — De liquidatie der landbouwvereenigingen van Java en Sumatra, door v. W. — Sprokkelingen uit de landsche pers.

De Tropische Natuur.

Inhoud van afl. 4 (April '25). Zwerftochten over schiereiland Penandjoeng (een der aantrekkelijke punten van Java's zuidkust), door Dr. A. Steinmetz. Dr. E. Scheibener (met ill.). — De orang pendek beer? door A. Luytjes, met naschrift van Sody. — spookhistorie, door Th. S. — Vreemde bloeiwijze Anthurium Ferrierense (met ill.), door J. Beun.

Kerk en Zending.

De Banier, 27 Maart '25. Het Kruis tegenover Halve Maan.

Nederlandsch Zendingsblad. Mei Suriname. Een bezoek aan de Boschnegers. — Sigilipoe, door Dr. A. C. Kruyt.

Annalen van het Missiehuis te Tilburg Mei '25. Onze scholen te Tomohon (Selebes), door Stigter (met ill.).

Vrijzinnig Weekblad. 1 April '25. Christendom en Islam, door J. J. B. Ostmeier.

Zuidwest Celebes.

Onze Stem (No. 7), het orgaan van het Indo peesch Verbond, brengt een belangwekkende studie Zuidwest Celebes, geschreven door H. A. landmeter bij het Kadaster.

Koloniaal Studiën.

De Febr.-afl. bevat een uitvoerige studie over Chinezen op de Oostkust van Borneo, door Bertling. Voorts: Het Koninklijk Koloniaal door Dr. C. W. Janssen. — Bevolkingsgroepering verkeer ten platten lande, door W. Wijnandts van

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

Kindermoord in den Indischen Archipel.

In de eerste afl. van het nieuw opgerichte driemaandlijksch tijdschrift „Mensch en Maatschappij” (uitgave van P. Noordhoff te Groningen), schrijft Prof. Dr. J. P. Kleiweg de Zwaan een artikel over kindermoord in den Indischen Archipel.

Uit de literatuur en door eigen onderzoek is sch. gebleken, dat het dooden van pasgeboren kinderen een

Het van OUDS BEKENDE en SOLIDE ADRES voor het betere genre LINGERIES, KOUSEN TRICOTGOEDEREN en CONFECTIE is

N.V. Manufacturen Magaz. „HET ANKER”

Veenestr. 49, Tel. 12491, Heulstr. 27, Tel. 14107, 's-GRAVENHAGE

BILLIJKE PRIJZEN. :: :: BILLIJKE PRIJZEN.

„KEIZERSHOF”

v/h Firma SCHADE & OLDENKOTT

SPIJSTRAAT 2 hoek Veenestraat DEN HAAG

Speciaalhuis in:

Wollen-, Zijden-, Katoenen- en Fluweelen Stoffen

(Steeds ingang van Nouveautés)

VERLOFGANGERS

Wanneer U zich in Den Haag vestigt, dan al uw Wasch- en Strijkgoederen behandelen bij de

Stoomwasscherij DE KRUYFF

NOORDERBEEKSTRAAT 82 — TELEF. 3600

Voor het niet wegraken van goed wordt ingesteld

Bij **STEVENS & CO's EFFECTENKANTOOR**
 REGENTESSEPLEIN 24 DEN HAAG TEL. 34210-34211
 Speculeert men alle fondsen met
10 % SURPLUS
 OPGERICHT 1918 zonder verplichte bijstorting

De Indische Loods.

No. 12 (van 3-9 April bevat o.m.): Kleine landbouw (historie en toekomst), door Kr. (slot). — Veeteelt als landbouwbedrijf, kleine landbouw als nevenbedrijf. Ingevoeren, door Indo. — Koloniale literatuur.

De Indische Post.

Het Nr. van 4 April bevat den tekst van een onderhoud met Generaal Swart, oud-vice-president van den Raad in Indië, o.a. over de nieuwe Utrechtsche faculteiten. Politicus schrijft over „Het Indische Regeeringsbeleid in de Tweede Kamer. — In de rubriek „Uit tropische natuur“ schrijft S. J. Geerts-Nonner aardige onderzochten over het „Simpele bloeien van de rijst““. — De rubriek Actualiteiten handelt over „Leiden in Indië“.

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Uitgave van deel 18, afl. 1. Boschbouwkundige aantekeningen over een reis in Atjeh, Sumatra's Oostkust, Noord-Sumatra en Sumatra's Westkust, door F. H. Endert (overzichtskartaal). — Prof. Dr. J. Valckenier Surinam (door J. A. J. H. Stoutjesdijk. — Volksraad. (Het gezamenlijke bedrijf in den Volksraad). — Literatuuroverzichten. — Personalialia en de andere vaste rubrieken.

De Indische Mercur.

No. 19 (8 Mei). Over patchouly-olie en patchouly-blad in Atjeh (Noord-Sumatra). (Berichten v. d. Afdeling Wetenschappelijk Museum van het Koloniaal Instituut, No. 21). — Natuurberichten (Indische landbouwgewassen). — Mededeelingen. (De duarte in Nederlandsch-Indië). — Verkeerswezen. — Financiële berichten en berichten, enz. — De afd. Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft literatuur over vezelstoffen en bodemvruchtbaarheid.

De Indische Gids.

Mei-afl. opent met een beschouwing van den hr. P. van den Abeelen over de beteekenis der land-Indië-vlucht. De schr. wijst op het beschamende dat Indië nog steeds niet gereed is het luchtverkeer „ontvangen“. Er is nog niets gedaan wat op grond van de statistiek lijkt, terwijl bijv. in Fransch en Beigisch Indië al gebied het luchtverkeer reeds een groot veldt gewonnen.

De heer S. Kalf schrijft levensbijzonderheden over den „Javanen-apostel“, te weten G. L. Coolen, christelijk predikant in Oost-Java in de vorige eeuw. — Mevr. J. J. de Wolff van Westerde geeft een vervolg op haar artikel in het leven onzer Indische bedienden. — J. J. van Bolhuis behandelt onder het hoofd: Indië als volksvertegenwoordiging o.m. de kwestie der bijzondere leerstoelen te Utrecht. — De hr. H. Craandijk geeft een beschouwing over den tegenwoordigen toestand van de kolonisatie in de Lampongs. — De rubriek „Miangas of Las Palmas“. — Stichting van landkolonies door het Indo-Europeesch verbond. — Het Indisch Congres. — Onder Wetenschap en Industrie is opgenomen hetgeen de Java-Bode uit den mond van Prof. Dr. H. Winkler heeft vernomen over de laatste resultaten van zijne wetenschappelijke expedities naar Centraal-Borneo. — Ten slotte bevat dit Nr. de interessante Revue van brochures en van tijdschriften en dagbladartikelen, benevens de rubriek „Nieuwland“, waarin mededeelingen over het werk der IIIe Internationale in het Verre, het Nabije Oosten en in Afrika.

De Waterstaatsingenieur.

Uitgave der afl. van Maart 1925. De huidige stand van de vraagstuk der reiniging en loozing van rioolwater wordt enkele daarmede verband houdende opmerkingen over het riooleringsvraagstuk in Indië, door H. J. J. de Wolff. — Beschouwingen over aftapsluizen en meetingen voor bevoeiingswerken (vervolg), door ir. G. J. de Wolff (met afb.). — Over de beteekenis van het onderzoek in drinkwater, door Dr. S. W. de Wolff. — Berichten. (Ir. R. A. van Sandick 25 jaar hoofd-ingenieur van De Ingenieur. — Enz.).

Zaken van het Staatsrecht van Nederland en Nederlandsch-Indië, door Mr. J. Visser. Tweede deeltje. Het Wetgevingsreglement. Tweede herziene en vermeerderde editie. (Wetlevredren, Landsdrukkerij).

preventieve hechtenis in Artikel 240e 10de lid van

MODELINDESCHOOL TE HILVERSUM.
 HOGERE SCHOOL VOOR JONGENS EN MEISJES.
 MIDDENBARE SCHOOL VOOR MEISJES.
 Gezonde, gezonde ligging. Kleine Klassen.
 Prospectus op aanvraag.
 De Directie:
 G. J. THOMASSEN, Ministerpark 8.
 E. J. F. SCHMIDT, Heuvellaan 6.

het Inlandsch Reglement. Verhandeling van Mr. F. H. P. (Indisch Tijdschr. van het Recht, dl. 122, afl. 2).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers 1925, No. 13. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden te Weltevreden).

De uit een ei geboren radja (op Waigeo, Nieuw-Guinea), door H. Th. de B. (Eigen Haard, 25 April '25).

Zes jaar Volksraad-leven, door P. Bergineyer. (Indisch Genootschap. Vergadering van 20 Maart '25).

De bevolkingsrubbercultuur op Sumatra, door W. Wijnandts van Resandt. (Publ. N.-I. Landb. Syndicaat. 17e jaarg., afl. 4, 19 Maart '25).

Op reis in Nederlandsch Nieuw-Guinea naar de Boven-Digoel-rivier, waar kannibalen en koppensnellers huizen (vervolg), door Dr. Thierfelder. (Vrije Arbeid. April '25).

Regeeringsbemoeiing met het bedrijfsleven in Nederland en Ned.-Indië, door Mr. M. W. F. Treub. (Rede, uitgesproken op 9 December 1924 te Wageningen voor de zesde wetenschappelijke samenkomst voor Indische landbouwtechnici, met verlof hier te lande). Roermond, J. J. Romen en Zonen.

Padang en de Padangsche Bovenlanden (vervolg), door C. de Korver. Met ill. (Het Nederl. Zeewezen, 29 Apr. '25).

Ter herdenking van Prof. ir. R. W. van der Veen (met portret), door Prof. ir. S. J. Vermaes. (De Ingenieur, 2 Mei '25).

Handboekje ten dienste van de gereformeerde kerken in Nederl. Oost-Indië. No. 7. Januari 1925. (Amsterdam, Boekhandel W. ten Have).

Nederlandsth-Indië. Aardrijkskundig leesboek, door J. L. Hooftman en K. G. Houwen. I. Naar Ned.-Indië. 13e druk. Ila. Java. 12e druk. Met platen en kaarten. (Groningen, J. B. Wolters).

Berlage's Indische reisschetsen, door T. B. Roorda. Met afb. (Amsterdammer, 10 Jan. '25).

Het Instituut-Kern, door Prof. Dr. N. J. Krom. (Amsterdammer, 14 Febr. '25).

Het Indische regeeringsbeleid (het boek van Mr. M. W. F. Treub), door G. J. N. Trenité. (Amsterdammer, 31 Jan. '25).

De Soc.-democratie en de koloniën. Uit het verkiezingsprogramma van de S. D. A. P., door P. Bergsma. (Communistische Gids, 1925, bl. 17).

Onze vaders in Amboina, door H. W. Bredée (vervolg). Met afb. (Morks' Magazijn. 1925, bl. 73).

Iets over het Javaansch tooneel, door S. Kalf. Met afb. (Het Tooneel, X, bl. 114).

1) Deze en volgende titels zijn ontleend aan Nijhoff's Index, Jan.-Febr. 1925.

Suriname.

Bij de bespreking van de behandeling in de Tweede Kamer van de Surinaamsche begroeting voor 1925 haalden wij in ons vorig nummer met betrekking tot de Corantijn-kwestie uit de rede van den heer IJzerman twee versregels aan: „Ach, wat haten keers ende bril, Als de Minister niet en kijken wil!“

Na de correctie heeft er met het zetsel een ongeluk plaats gehad, waardoor de tweede regel is uitgevallen en vervangen door den eersten, die tweemaal afgedrukt is.

Tegenover de opmerkingen van Prof. Kielstra in de „Haagsche Post“ van 18 April, dat voor de monding der rivieren in Guiana, die in zee uitmonden, zware banken den toegang voor schepen met grooten diepgang belemmeren, waarom voor den uitvoer van producten kleine schepen moeten gebruikt worden, wat duurder uitkomt, maakten wij in ons nummer van 23 April de opmerking dat daar tegenover staat de kleinere afstand tot de Amerikaanse en West-Europeesche havens dan b.v. van Java en Sumatra naar diezelfde havens. Van zeer deskundige zijde wordt onze aandacht er op gevestigd, dat — voor zooveel Suriname betreft — het vervoer van producten van de plantages naar de zeeschepen zeer belangrijk goedkoop is dan op Java.

In de Surinaamsche bladen vinden wij eenige berichten

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij
GEBR. POLKAMP & CO
 — Fabriek en Kantoor: —
 Wolfskuilscheweg - Telefoon 1641

Filialen:
 ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
 BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BAHLMANN & CO.

GROOTE MARKT 13-14-15
 NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres
 voor
 MANUFACTUREN
 DAMES- en KINDER-CONFECTIE

THEO WANDERS & Co.
 Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441
 NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeer gemakkelijke betalingsvoorwaarden
 STEMMEN - REPAREREN - VERHUREN - INRUILEN

P. TH. VIS, BANKETBAKKER

ST. ANNA STRAAT 250 HOEK GROENESTRAAT
 NIJMEGEN ·· TELEFOON 950

EERSTE KLAS BANKETBAKKERIJ
 Specialiteit in Boterspeculaas

J. H. KAPPÉ NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJN STRAAT 15-17 - TELEF. 2336

Alle soorten Brandstoffen
 prima en tegen concurrerende prijzen

A. A. v. d. BORG

Broerstraat 43
 NIJMEGEN

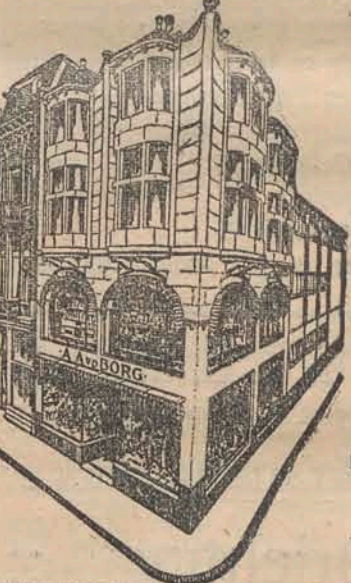
WARENHUIS

voor

Galanterieën,
 Porcelain-, Glas- en
 Emaillewaren,
 Borstelwerk,
 Schoonm.-artikelen,
 Lederwaren, Staal-
 en Mandenwerk,
 Groote keuze
 Kinderspeelgoederen

Dagelijks iets nieuws.

**VASTE PRIJZEN
 à CONTANT.**



**N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-MI
BRANDSTOFFENHANDEL**

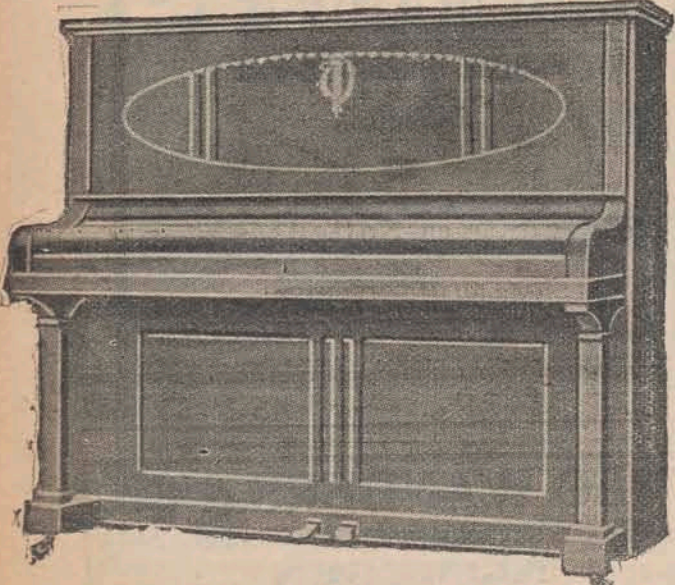
DENNEWEG 67a
DEN HAAG



TELEPHOON
74427

Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat bel dan op **14427**.

CORN. P. LAUS - DEN HAAG
Piano- en Orgelhandel. **SCHENKSTRAAT 165**



Vertrouwd adres voor nieuwe en gebruikte Piano's
Stemmen en repareren vakkundig
GEREEDMAKEN VAN PIANO'S VOOR DE TROPEN

H. HELMERS
BONISTRAAT 31 TEL. 14344
'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
en KOLONIALE WAREN

**NEDERLANDSCHE
HANDEL = MAATSCHAPPIJ**

Gestort Kapitaal f 80,000,000..
Statutaire Reserve 20,045,032..
Buitengewone Reserve 22,660,000..

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 'S-GRAVENHAGE.
Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.
Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
Reiscredietbrieven.
Deposito's.
Rekeningen-Courant.
Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

DE BAS & Co., Bankiers
HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

Safe-Inrichting

ZOUTMANSTRAAT 42 **DE RENTEKAS** 'S-GRAVENHAGE

Effecten - Coupons - Rekening-Courant

Spaarkas renteverg. 4 pCt. Safe-Inrichting

ten over Prof. Kielstra's verblijf in Suriname. Wij weten niet of de hoogleraar ook heeft onderzocht hoe de plantages het hebben aangelegd om met uiterst gebrekkige fabrieksinstallaties tientallen van jaren de suikercultuur vol te houden, en welke gevolgtrekkingen hij daaruit heeft gemaakt ten opzichte van de vraag of Suriname een suikerland is al dan niet. Wellicht krijgen wij de beschouwingen in volgende nummers van de „Haagsche Post“.

Het is jammer dat prof. Kielstra niet langer dan een maand in Suriname heeft vertoefd.

In het „Tijdschrift van het Kon. Nederl. Aandr. Genootschap“ van deze maand vinden wij onder „Mededelingen“ het een en ander over het stoomschip „Curaçao“, dat 26 April 1827 vna Hellevoetsluis vertrok en 24 Mei te Paramaribo aankwam. Wij vestigen de aandacht van de redactie van het T. A. G. op hetgeen in de „Encyclopaedie van Nederlandsch West-Indië“, 's-Gravenhage 1914—1917, op blz. 431 omtrent de „Curaçao“ wordt medegedeeld.

„De West“ van 3 April schrijft onder het hoofd „Katoen in Nickerie“:

De vorige week vertoefde te Paramaribo de heer Anderson, directeur van de Surinaamsche Katoen, Landbouw en Handel Maatschappij, die voor rekening van een Amerikaansch consortium te Nickerie proeven neemt met de Sea Island katoencultuur.

De heer Anderson was zoo welwillend ons weder een kort onderhoud toe te staan. Hij verklaarde zich buitengewoon voldaan over den stand van het proefveld van vijftig akkers en met vertrouwen den pluk tegemoet te gaan, die deze maand moet beginnen.

Na bijna den geheelen kringloop van de katoenteelt te hebben medegemaakt — de aanplant geschiedde onder zijn persoonlijke leiding en onafgebroken toezicht — kon de heer Anderson verklaren, dat de toestand in verschillende opzichten zijn verwachtingen had overtroffen.

Een der belangrijkste factoren — naast bodem en klimaat, waarover de heer Anderson het ditmaal niet zou hebben — is de arbeidskwestie. Welnu, de heer Anderson verklaarde met nadruk, dat hij buitengewoon tevreden was over de inheemsche werkrachten met wie hij tot dusver in aanraking was gekomen: de Creolen in Nickerie en voorts de Javanen en Britsch-Indiërs, zoowel mannen als vrouwen. Zij betoonden zich gewillig en oplettend in het opvolgen van instructies. En als zij eenmaal begrepen hadden, wat er verlangd werd, dan werden de aanwijzingen doorlopend met groote bereidwilligheid opgevolgd. De heer Anderson vertrouwde, dat dit in de toekomst zoo zou blijven, bij goede behandeling en behoorlijk loon.

Na tien maanden in de kolonie te hebben doorgebracht, steeds de natuurlijke gesteldheid nagaand en na praktisch werkzaam te zijn geweest, met den eersten pluk in zicht, verklaarde de heer Anderson zich meer enthousiast dan ooit over de mogelijkheden op landbouwgebied in Suriname.

In de Vereenigde Staten wordt de gang van zaken met de grootste belangstelling gevolgd. In October zullen vermoedelijk eenige leden van het hoofdbestuur zelf een kijkje nemen in de kolonie.

Het werk in Nickerie wordt voortgezet. Met het uitplanten van zaad voor den tweeden krop (en voor later) wordt doorgeslagen. Inmiddels is een ginnachine in Nickerie opgezet en zijn thans de plannen definitief vastgesteld om den katoenaanplant ter hand te nemen in samenwerking met de inheemsche bevolking. De bedoeling is om vanwege de Surinaamsche Katoen Maatschappij het plantzaad te verschaffen aan de bevolking, met aanwijzingen voor den aanplant en de teelt van katoen, terwijl de maatschappij zich verbindt om den oogst in den vorm van zaadkatoen contant op te koopen. Dit zal een prikkel zijn voor de ontwikkeling van het landbouwbedrijf, daar de landbouwer nu, naast rijst, een tweede artikel krijgt, dat onmiddellijk in geld kan worden omgezet. De bevolking in de polders van Nickerie legde reeds groote belangstelling aan den dag voor het werk van de Surinaamsche Katoen Maatschappij.

Het voornemen bestaat, om, naast de ginnachine, een zaaderusher te bestellen, om uit katoenzaad olie en lijnkoeken te bereiden.

Tot besluit verklaarde de heer Anderson het volgende: De tijd voor een definitief oordeel, is nog niet gekomen. Maar bij den huidige stand van zaken is er geen enkele reden waarom — als het werk met beleid en volharding wordt doorgevoerd — de katoencultuur

niet zou kunnen herleven in Suriname, op grooter schaal dan in vroeger tijden het geval is geweest.

Wat betreft de verdere bedoelingen der maatschappij kan worden gezegd, dat plannen voor onderzoek exploitatie harer concessiën reeds in vergevorderd staat van voorbereiding zijn. Meer kan ik daarvan op het oogenblik niet zeggen. Alleen dit: deze exploitatie staat m.i. in onverbreekelijk verband met landbouwkolonisatie, waarvoor het eerst noodige is een betrouwbare verbinding in de kuststreek.

Met groote waardeering schrijft de geheele Surinaamsche pers over wijlen Isaac da Costa.

„Suriname“ van 31 Maart schrijft o.m.:

„Een gevoelige, een zeer gevoelige slag heeft Suriname ergisteren getroffen.

Een stoere held, een raspersoonlijkheid, een noemenswaardig werker, en begaafde rechtsgeleerde, een uitmuntend wettenkenner is heengegaan met het overlijden van den heer Isaac da Costa, de oud-president van het Hof van Justitie, een kind van het land, dat de gemeenschap de meest eervolle wijze gediend heeft met al zijn kennis en kunnen, met al de gaven van hoofd en hart, zelfs op de hoogste posities.

Heengegaan van het volk van Suriname, die in hem erkende de grootste zoon van het land, een vriend van het volk, een krachtigen voorganger, een vraagstuk voor allen — van de besten in den lande — heengegaan van zijn familie en zijn groote vriendenkring, van allen die hem innig liefhadden en hem eerden om zijn breed aangelegde jovialiteit tegenover allen.

Zijn levensloopbaan, waarvan de tendenz zich steeds bewogen heeft in de stijgende lijn van onderscheiding en eer, mag steeds onder de eerste der voorbeelden worden gesteld van wat noeste vlijt vermag“

Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van „Het Koloniaal Weekblad“ schrijft „Suriname“ van 14 April:

„Wij gelooven de tolk te zijn van vele Surinaamsche indien ook wij een woord van hulde wijden aan de redactie voor het lofwaardig streven, hetwelk door haar met de uitgave van het Kol. Weekblad, dat tal van langstellende lezers en lezeressen hier te lande wordt nagejaagd.

Wij twijfelen er niet aan dat het doel ook ten volste wordt bereikt.“

De aangekondigde lichtbeeldenavond ten behoeve van Bethesda in de Luthersche Kerk te 's-Gravenhage heeft op 8 Mei plaats gehad. De toespraken van den oud-Gouverneur Staal en van den heer Bruyning hebben op de aanwezigen een diepen, en naar wij hopen blijvenden indruk gemaakt.

Curaçao.

Telefoon.

Bij nota van wijziging heeft de Minister nog voorgezeten gesteld een „voorwaardelijk krediet“ te openen ten aanzien van een telefoonnet te Willemstad.

Aan de toelichting is het volgende ontleend:

„In Januari 1927 loopt de concessie voor de exploitatie van een telefoonbedrijf op het eiland Curaçao ten einde. Het is raadzaam gebleken om dat bedrijf in eigen beheer te nemen, te meer, omdat Willemstad met het oog op haar toenemende ontwikkeling een modern ingericht telefoonbedrijf niet kan missen. Een voor den aanleg aanvaard project van den heer H. J. Zelmann houdt rekening met aanvankelijk 300 aansluitingen, een ondergrondsch kabelnet voor 750 aansluitingen en een telefooncentrale, compleet ingericht voor 400 met uitbreidingsmogelijkheid tot 1200 aansluitingen. De kosten van dezen aanleg, met inbegrip van den bouw van een telefooncentrale, worden geraamd op f 160.000.

De duur van den aanleg wordt berekend op 6 maanden, zoodat deze, om in Januari 1927 gereed te kunnen zijn, voor uiterlijk Juni 1926 ter hand genomen worden. De bedrijfskosten, waaronder de afschrijving, worden geraamd op f 31.500 's jaars en de opbrengst van het bedrijf op f 40.620, gevende een voordeelig saldo van f 9120.“

Wij hadden van die opbrengstraming wel gaarne een berekening gezien.

Ook wordt eene verlaging van het tarief in uitzicht gesteld.

TELEFOON 2353 TELEFOON 2353

„GARAGE ARNHEM“ Utrechtseweg 156, ARNHEM

LUXE VERHUURINRICHTING

Electrische Reparatie-inrichting. Levering van elk merk Auto, Motor of Rijwiel. Stalling, Boxes, Benzine Pomp, Stock Goodyear Banden. — Free air station.

J. F. BLOMMESTIJN

TELEFOON 2353 TELEFOON 2353

H. ISERIEF & ZONEN
Plein h. Korte Poten 1 • 's-Gravenhage • Tel. 10299

Specialiteit wollen en katoenen Tricotondergoed
Kousen, Handschoenen, Onderjurken enz.

Dr. RASUREL Wollen Onderkleding

van Natuurwol met
Turfvezels voor Heeren, Dames en Kinderen

Gouverneur.

Jong onderw., algem. ontw., biedt zich aan als **GOVERNEUR** bij kinderen eener familie in Indië (of naar Indië vertrekende familie). Brieven onder No. 281L aan het v. d. Blad, Nobelstraat 20, Den Haag.

In de toelichting wordt ten slotte nog meegedeeld, dat de Minister den Gouverneur in overweging heeft gegeven, om den K. R. de wenschelijkheid te doen uitbreken van de in den loop van 1925 vereischte uitgaven voor de aanschaffing van materiaal.

De ontvangsten in 1924.

De „Amigoe” geeft nog de volgende cijfers:
De inkomsten bedroegen:

	in 1924	in 1923
belastingen	1.692.920	1.473.265
inkomsten van onderscheiden aard	823.347	645.311
totaal:	2.516.267	2.118.576

De Raming voor 1924 was

	in 1924	in 1923
belastingen	1.318.775	
inkomsten van onderscheiden aard	500.280	
verhoogde opbrengst van belasting	130.000	
totaal:	1.949.055	

dat de koloniale kas over het geheele jaar 1924: 7.212 boven de raming heeft ontvangen en f 397.691 er dan in 1923.

De volgende posten brachten in 1924 belangrijk méér dan in 1923:

	in 1924	in 1923
Invoerrecht	553.100	426.867
Gedistilleerd	611.281	490.398
Posterij	108.155	70.418
Draadlooze	70.357	44.034
Inkomstenbelasting	242.507	329.068
Loodsgelden	180.685	182.245

zoals men uit de 2 laatste posten kan zien, bleef de opbrengst der inkomstenbelasting ver beneden 1923 en de opbrengst der loodsgelden in 1924 weinig vermindert van betekenis met het jaar tevoren.

Scheepvaart.

In Januari een totaal van 198 stoomschepen, in Februari een totaal van 171 stoomschepen naar de kolonie. Doch dit kleiner getal schepen gaf ruim 20.000 M³ meer aan bruto inhoudsmaat dan in Januari, blijktbaar een gevolg van de komst in Februari van vier groote toeristenbooten, elk van meer dan 1000 ton waterverplaatsing.

C. P. I. M.

De Curaçaosche Petroleum Maatschappij heeft het gebedrijf, benevens al hare daaraan verbonden rechten en verplichtingen, overgedragen aan de nieuwe Curaçaosche Petroleum Industrie Mij.

„Amigoe” weet nog mee te deelen:
C. P. I. M. hoopt zoodra mogelijk haar tankvloot van 18 schepen uit te breiden, zoodat geregeld elken 4 olietankbooten met lading ruwe olie van Maracaibo kunnen binnenkomen. Van elke groep van tankbooten zal er één zijn, voorzien van een draadlooze inrichting. Tot nu toe waren er pas drie tankbooten voorzien van een draadlooze, n.l.: de „Conchita” en de „Casandra”. Doch nu ook de „C. P. I. M.” boot van dit type is aangekomen, kan dit systeem worden doorgevoerd. Elke reis heen en terug van Maracaibo neemt vier dagen in beslag, zoodat 16 tankschepen geregeld in de vaart moeten zijn. Om de vier maanden gaat dan elk schip voor de reparatie, zoodat er 2 schepen in reparatie in het dok liggen. De „Chepita” is de haven binnen gelopen, komende van Glasgow, via Las Palmas. Deze nieuwe tankboot van de C. P. I. M., bestemd voor het ruwoliëtransport van Maracaibo naar Curaçao, is voorzien van een draadloos toestel.

100-jarig bestaan der Vereen. Prot. Gemeente.

De 100-jarig bestaan der Vereen. Prot. Gemeente hebben in Augustus verleden jaar opgemerkt, dat het honderdjarig bestaan der V. P. G. op Curaçao in 1925 zou kunnen gevierd worden. De „Amigoe” nu niet de stukken aan, dat de vereeniging der Protestanten en Luthersche gemeenten niet 24 Mei 1825, maar op gezag van ds. G. B. Bosch meedeelden, vond, maar op 24 April 1885. Het v. d. Blad maakt bezwaar tegen onze voorstelling, dat deze vereeniging een uitvloeisel was van 's Koninkrijks streven naar een christendom boven geloofsbeelden, en verhaalt van den treurigen toestand van de Luthersche Gemeente verkeerde, die sedert

FIRMA H. MOLIER

BOEKBINDERIJ EN
LINIËERINRICHTING
HOUTMARKT 28-30

'S-GRAVENHAGE - TELEF. 10704

1804 geen kerk hadden en het geld misten om er een te bouwen.

Op het voetspoor van Van Dissel wordt dan gezegd: „Het schijnt wel, dat de herhaalde beden van den Lutherschen Kerkeraad om onderstand aan het bestuur in Nederland, en de treurige staat en achteruitgang hunner financiën de aandacht getrokken heeft van het nieuwe Hollandsche Bestuur, dat in Maart 1816 bij de teruggave van het eiland aan Holland, optrad.

Althans op het einde van 1818 kwam er door middel van Gouverneur A. Kikkert bij de kerkeraden van beide gemeenten een schrijven in van Koning Willem I, zijn verlangen te kennen gevend, dat die vereeniging, in het belang van beide gemeenten, zou tot stand komen.”

De „Amigoe” houde ons ten goede, dat wij blijven bij onze veronderstelling, die deze vereeniging van Hervormden en Lutherschen niet wil zien als een op zichzelf staand iets, maar als uitvloeisel van des Konings overbekend streven op kerkelijk en godsdienstig gebied, zij het al dat deze plannen door de omstandigheden in Curaçao bijzonder begunstigd werden.

De begroting van 1925 in de Tweede Kamer.

Wij hebben reeds meegedeeld, dat de begroting aangenomen is. De heer IJzerman hield een uitvoerige rede over de havenverbetering, de ambtenaarssalariësen, de politie, de poenale sanctie, de herziening der staatsinrichting en nog enkele onderwerpen.

De heer Van Boetzelar van Dubbeldam voerde het woord over den geldelijken en over den economischen toestand der kolonie, terwijl de heer Feber een volmaakt overbodige toespraak hield, waarin hij het zelfs had over de Koloniale Staten van Curaçao.

Het antwoord van den Minister gaf blijk, dat hij met name den heer IJzerman niet steeds begrepen of verstaan had. Waarom deze afgevaardigde niet gerepliceerd heeft, is ons een raadsel. Er was te meer reden nu de Minister op zijn bewering, dat reeds 5 jaren geleden door het bestuur van Curaçao om uitzending van een havenmeester gevraagd was, geantwoord had, dat hem tot dusver daarvan niets bekend was. Zelfs zei de Minister: „wanneer een zoodanige aanvraag had bestaan, zou uit den aard der zaak met de grootste liefted ten spoedigste een havenmeester zijn uitgezonden.” Over de politie — geen woord van den Minister.

Geschorst en ontslagen.

Aan den geschorsten directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, Dr. A. J. H. Bergmann, is eervol ontslag uit 's lands dienst verleend. In de officieele berichten wordt niet meegedeeld, dat dit op verzoek van dr. Bergmann geschied is.

Geschiedkundige sprokkelingen.

17 September 1816 besloot de Raad van Politie tot slechtiging van het oude kerkhof door afbreking van den ringmuur en de grafombes en bedekking van de overblijfsels der lijken met aarde, „waardoor de verregaande onbetamelijkheden en zedeloosheid aldaar op de graven, en zowel op als in de grafombes die meestal open staan gepleegd wordende, zouden voorkomen worden.” Aan de ingezetenen werd toegeestaan, de overblijfselen hunner magen en vrienden desverkiezende over te brengen.

Uit den Verren Vreemde.

De Marokkaansche knoop.

De twee tegenstellingen Fransch-Marokko en Spaansch-Marokko zijn met elkander in botsing.

In Fransch-Marokko bracht het voorbeeldig beleid van maarschalk Lyautey de langzame, maar stelselmatige beheersching en bevrediging van het protectoraat, en naar men kon gelooven leek het eindsucces verzekerd en nabij.

In Spaansch-Marokko totaal gemis aan stelsel, aan beleid, afwisseling van leiders, opoffering van onnoemlijk veel jonge levens, schatten gouds, zonder eenig blijvend succes. De niet te stuiten reeks van rampen, lijkt nu gekomen te zijn aan het punt, dat met grooten ophef als onmogelijk, als onaanneembaar, als onverenigbaar met Spanje's goeden naam verachtelijk afgewezen was: de strijd wordt opgegeven. Primo de Rivera wil alleen nog doen wat de internationale verplichtingen (van Algericas) aan Spanje opleggen; maar deze zijn in ernst niet na te komen, als Spanje geen macht tot gebieden en verbieden heeft.

Meende Frankrijk aan het eind te zijn van de enorme inspanning, welke 't zich in het Sultanaat, waarover het het protectoraat aanvaard heeft, getroost heeft, het doet

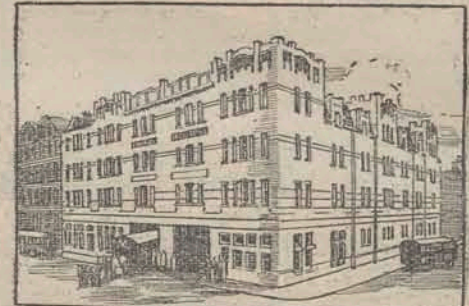


Nederlandsche Kroon RIJWIELEN

F. P. JANSEN - Wassenaar
TELEFOON KIEVIET 562.

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ. DE GRUIJTER & Co.

DEN HAAG
AMSTERDAM :: ARNHEM



Bergplaatsen voor Inboedels
:: Bewaring bagage ::
voor repatriërenden
OVERZEE-TRANSPORTEN

UIT DE VERTE

stelt de Radio U in staat de Savoy-Havanah Band te Londen te hooren

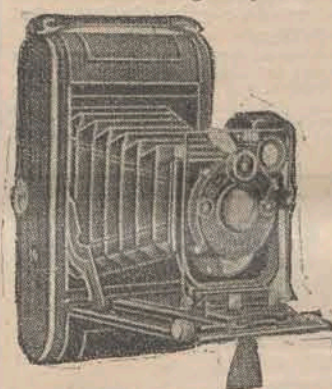
VAN DICHTBIJ

kunt U echter de RUSSIAN NORTH STAR hooren in het PALAIS DE DANSE Bezuïdenhout II - Den Haag Orchestre the Russian North Star Jasz Band. Dir. GEORGE NANCKCHOUNIAN.

Elken Zaterdag en Zondag Matinée v. 3.30 tot 5.30 u.

R. A. LAPPÖHN

Photographie - Artikelen



'S-GRAVENHAGE
Heerengracht 3b
Telefoon 10639
Passage 43
Telefoon 16462

SCHEVENINGEN
Palacestraat 8

GELD.

ROTTERDAMSCHER CREDIETBANK
Corn. Speelmanstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 71359

Kapitaal beschikbaar voor den Handel en particulieren, 2e hypotheek met borg, ambtenaren ook zonder borg. 6 pCt. rente en 2 pCt. administratiek. Geen nieuwe levensverzekering vereischt. Indische verlofgangers met 2 borgen; kunnen ook verlofg. zijn. Postz. v. antw. inst. Soliede tusschenpersonen gevraagd.

Woningbureau P. MAN

Steenhofstraat 5 bij 't Station - Interc. Tel. S. 45
SOESTDIJK

Verstrekt inlichtingen over Buitenplaatsen, Villa's Landhuizen en Bouwterreinen. Zondags gesloten

Vraagt gratis Woningcourant van Vraag en Aanbod van P. MAN voor Soest, Soestdijk, Soestduinen en Omgeving.

Het beste adres

voor de levering van Koloniale Waren en Comestibles is
P. VROLIJK, Haagschestr. 1
Telefoon 52159
WONSBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

BOEKHOUDEN.

Grondig onderwijs in eenige maanden, mondeling en schriftelijk (5000 oud-leerlingen). Prospectus met prima getuigenissen en opgaaf van leerboeken op aanv. bij

J. C. TER BRUGGEN

Leeraar Boekhouden M. O.

BOREELSTRAAT 5 - LIJN A.

Berijdt
Gazelle



Geen beter Hollandsch rijwiel

J.F. VROLIJK ZOUTMANSTR. 10^A
TEL. 34725
'S-GRAVENHAGE.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde perceelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect



Beteekent: Toezicht Op Kinderen Uit Nederlandsch Indië.

TOKUNI zoekt voor kinderen uit Indië een geschikt gezin in Holland, is een financieele tusschen-schakel tusschen de ouders in Indië en de pleegouders in Holland, controleert het gezin en het Kind, zorgt voor het kind, ook in de vacaties, houdt geregeld briefwisseling met de ouders in Indië en staat de pleegouders bij in alle ernstige gevallen, het kind betreffende. Haar vertegenwoordigers in Indië worden telegrafisch op de hoogte gehouden van zeer ernstige gebeurtenissen, het kind betreffende.

Alle inlichtingen kunnen worden gegeven door de vertegenwoordigers Prof. Dr. J. H. Boeke, Adviseur van het Volkscrédietwezen te Weltevreden, J. H. Nieuwenhuys, Resident van Soerakarta te Solo, Dr. J. G. J. A. Maas, Medan, Fred. Oudschans Dentz, Paramaribo, Suriname, J. H. Perret Gentil, Willemstad, Curaçao, en door den Directeur van TOKUNI, tevens Directeur van de Maatschappij „ZANDBERGEN“ te Amersfoort.

ZANDBERGEN.

Instelling tot opvoeding door middel van gezins-verpleging van kinderen zonder onderscheid van leeftijd, stand en gezindte, die het ouderlijk huis moeten missen.

Steunt deze nuttige instelling door Uw lidmaatschap (f 5.— p. j.) of als begunstiger (f 2.— p. j.)

DIRECTEUR Jhr. W. A. ORTT. AMERSFOORT.

Vakschool voor Dames en Meisjes
AMERSFOORT

Aangesloten bij de Mode-Vakschoolvereen. te 's-Gravenhage, goedgekeurd bij Kon. Besl. van 12 Aug. 1909, Staatsblad No. 48. Lessen worden gegeven in het Costuum- en Lingerienaaien, Maatnemen, Knippen, Borduren en aanverwante vakken. Opleiding voor de examens voor: Costumiëre, Leerares en Nuttige Handwerken — Inlichtingen worden gaarne verstrekt.
C. E. BESTELINK, Langestraat 44

Ringers Cacao

1ste klasse Ned. Fabrikaat RINGERS - Rotterdam Aikmaar

nu de ondervinding op dat voor de Marokkanen de scheiding tusschen het Fransche en het Spaansche territoir niet als politiek-strategisch erkende linie geldt, en het wordt hierdoor voor een uiterst moeilijke zaak en taak gesteld. Abd el Krim heeft afgerekend met zijn mededinger Raisoeli en met de Spanjaarden, zodoende speelt de machtige aanvoerder der Riffkabielen de baas in wat de Spanjaarden als hun zône hebben geliefd te beschouwen, en nu wil hij aan de Franschen toonen, dat hij maling heeft aan de in 1912 door vreemden gemaakte verdeling van Marokko, en is hij in het gebied gevallen dat de Franschen als 't hunne beschouwen. En hoewel dit voorzien was, is hij daarbij met zooveel kracht en macht opgetreden, dat zijn troepen tot ver over de grens konden doordringen, en dat het de Franschen, die, onder generaal Freydenberg, flink opgetreden zijn, nog niet gelukt is alle door hem ingesloten posten te ontzetten. Met de opgeroepen hulpafdeelingen, w.o. een aanzienlijke hoeveelheid vliegmaachines, zal het generaal Freydenberg, en den naast hem opereerende generaal Colombat en kolonel Cambay, wel gelukken den toestand weer onder de knie te krijgen. Hierin zit de moeilijkheid niet. Maar de Franschen mogen niet over de grens tot in 't Spaansche gebied voortdringen. Houdt maarschalk Lyautey, de resident-generaal in Fransch-Marokko, zich aan dien eisch, waarop Primo de Rivera volgens een pas afgelegde verklaring niets wil laten afdingen, dan heeft Abd el Kader gelegenheid om zijn strijdmacht te organiseren en te legeren tot vlak bij de Fransche grens, om en door herhaalde kleine ondernemingen de bezetting van het Fransche grensgebied uit te putten, en door grotere ondernemingen nu en dan een flinken slag te slaan.

Daar zit 'm de nu te ontwarren Marokkaanschen knoop!

Lyautey kan er geen genoegen mede nemen het Fransche gebied van Riffkabielen te zuiveren en hun dan vrijheid van handelen laten tot vlakbij aan de overzijde ervan de grens.

Van een overeenkomst met Abd el Kader, waarin, tegen hem te verleenen voordeelen, toezeggingen worden bedongen om de grens van 't Fransche protectoraat-gebied te eerbiedigen, mag geen heil worden verwacht. 't Is juist door op dergelijke overeenkomsten te vertrouwen, dat Spanje telkens schadelijke pleisters op gevaarlijke wonden heeft gelegd. En mocht, hetgeen nog te bezien is, Abd el Krim er zich al voor laten vinden, dan zou zich naast hem toch weer een nieuwe Raisoeli opwerpen, die op eigen hand de guerilla-grens-oorlog zou voeren.

Wil Spanje zich niet verdreven zien uit het kuststrookje, waar 't zich nog wil blijven handhaven, dan moet 't, zooals de zaken nu geworden zijn, Abd el Krim naar de oogen zien. Het zal dus aan Frankrijk geen toestemming durven verleenen, om den Kabielen-aanvoerder binnen de Spaansche zône te lijf te gaan, en om daar de maatregelen te nemen welke 't mocht noodig oordeelen ter verdere bevrediging van het land.

De toestand wordt niet eenvoudiger door de wijze waarop vreemde mogendheden in de zaak betrokken zijn of worden; de acte van Algeciras van 1912 is gebouwd op de voor-oorlog-verhoudingen der staten onderling. Daarbij is aan Spanje in Marokko een taak toegedacht, die 't niet bij machte gebleken is te vervullen. Amerikaanse en Britsche belangen spelen door schier alle politieke en commercieele vraagstukken heen. Het Russische Komintern steekt niet onder stoelen en banken da thet Abd el Krim steunt in zijn strijd tegen Westersche overheersching. Van Fransche zijde meent men Duitsche belangstelling te ontdekken in de leiding van de Kabielen-legermacht en in hare moderne bewapening. Dit alles zonder officieel cachet, als werk dus dat buiten de verantwoordelijkheid der regeeringen heet te blijven, maar dat toch, zonder twijfel, de aandacht van al deze vreemde regeeringen (en nog van andere) gespannen houdt.

Zou de oplossing kunnen liggen in een gezamenlijk handelen en optreden van Frankrijk en Spanje, onder één leiding, in geheel Marokko? Frankrijk heeft meer dan eens uitstekende militaire organisatoren ter beschikking van vreemde legers gesteld, die daar goed werk hebben verricht. Men zal zich herinneren hoe in 1920 Polen verloren scheen, de zegevierende Russen reeds Warschau bedreigden, en hoe met de komst van generaal Weygand dit alles als bij tooverslag veranderde in een zegelocht voor de Polen. 't Is niet onmogelijk dat de Spaansche troepen onder de opperste leiding van Maarschalk Lyautey, en samenwerkend met de Fransche en de onder Fransch commando staande Marokkaansche troepen, ook geheel andere resultaten zouden weten te bereiken dan hun tot nu toe ten deel zijn geworden, maar

Coiffure - Manicure - Massage
Permanent Waving
N. BERTRAM, AMSTERDAM
„MAISON MIGNY“
KALVERSTRAAT 196 TELEF. 48504

toch, voor deze oplossing der vereende inspanning 't „te laat“.

Frankrijk heeft gedurende vijftien jaren een koloniale strijdmacht in Marokko staan, telkens en telkens de vraag gesteld: moet dat nog langer zoo, kan dat langer zoo? Zij telt, meenen wij, momenteel naar 100.000 man. De kordaatheid van Lyautey, die 't vertrouwen van regeering en volk heeft, wist regeering en volksvertegenwoordiging tot nu toe weer de benodigde fondsen te krijgen. Maar wat nu, in plaats van het in het vooruitzicht gestelde succes, de vraag mocht komen van een eigenlijk nog weer geheel opnieuw beginnen, om ook het Spaansche gedeelte te bevredigen, terwijl daar een succes te overwinnen is, die in tal en tal van opzichten geworden is dan die, welke in het Fransche gebied bestrijden was, wanneer dit dan nog moet worden gedaan, zonder waarborg, dat het eventueel te bereiken succes, dat immers in Spaansche protectoraat-gebieden zou worden, aan Frankrijk zelf en recht ten goede zal komen, dan is het toch zeer te betwijfelen of de stemming in Frankrijk zich ten gunste van dergelijke onderneming zal uiten. Ten minder nog de verwachting op flinken, blijvend steunende Spaansche medewerking wel niet groot zal zijn. Maar als Frankrijk dit niet doet, zal 't het gat in 't zak niet kunnen dichten, waaruit bloed en geld blijven vloeien, in dergelijke mate, dat de eigen krachten Fransch-Marokko onvermijdelijk beneden de vereerde sterkte zal dalen, zoodat het hier bereikte ook niet zal komen te staan.

En Spanje? Ware er kwestie van één campagne waarbij met één slag een bepaald doel te bereiken ja dan zou de Spaansche regeering er vermoedelijk voor te vinden zijn, om aan de vele avonturen, die nog toe te voegen. De bevolking zou, hoewel zij van de Riff-overwinningen (!), haar jonge kerels wel eens, zij 't morrend en tegenstribbelend laten lijven en inschepen. Maar als Frankrijk met een stel aankomt om Spaansch-Marokko ook a la Lyautey stelselmatig in beheersching te nemen en te bevredigen dan daarvoor benodigden tijd op 15 à 20 jaren onder beding dat gedurende dit tijdperk onafgebrak een sterke, modern ingerichte, modern bewapende krijgsmacht op de been zal zijn, die voor zoover inboorlingen hiervoor beschikbaar zullen zijn of kan uit Europeesche krijgsvlieden moet bestaan, als Frankrijk met zoodanig voorstel aankomt, als 't enige oplossing van de Marokkaansche kwestie kan bezien dan zal de Spaansche geest tegen een dergelijke Spaansche karakter, aan de Spaansche wijze van en doen geheel vreemde oplossing zeker in en verzet komen, 't zal dan in dit voorstel een aanpak te meer zien, dat de Riff-kwestie voor Spanje onopbaar is geworden.

Daar zit 'm de knoop, die nog vaster en ingewikkelder wordt door de Tanger-kwestie.

De gebeurtenissen van den dag, waarbij vliegmaachines, bij de beide partijen een groote rol spelen, die in menig opzicht de groote zaken ook in feiten weerspiegelen, zijn zeker niet zonder betekenis en zonder belang, maar wat zal Frankrijk bepalen om den knoop, zooals deze zich nu verwickeld los te tornen of door te hakken, en hoe zal de wereld zich hiertegenover stellen, dat is nu de der vragen, in de Marokko-kwestie.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur
CONCEPT-NOTULEN

der H.B.-vergadering, gehouden op Zaterdag 18 April 1924, des nam. ten 2 ure, in het gebouw H.B. straat 17, Den Haag.

(Voorl. goedgekeurd in de vergadering van het Dagelijksch Bestuur van 29 April 1925).

Wegens ongesteldheid van den Voorzitter, Mr. Sonneveld, wordt de vergadering geleid door den Onder-Voorzitter, de heer R. Zuyderhoff.

Aanwezig zijn de H.H.: F. E. Luitjes (Nijmegen), A. van Hamel (Leiden), J. C. Baars (Apeldoorn), H. H. Zeylstra Fzn. (Deventer), J. Franke (Groningen), Z. G. Ph. Marcella (Rotterdam), H. Somermeyer (Utrecht), W. Oxenaar (Breda, ter vervanging Mevr. de Douair. Jhr. Clifford K. v. Breugel-Roelofs en F. H. A. van der Brugh, Secretaris-Penningsmeester en F. H. A. van der Brugh, Secretaris-Penningsmeester van het Dagel. Bestuur, wegens vertegenwoordiging

Verlofgangers,

wanneer U zich in Den Haag en Omstreken vestigt, dan Uw wasch behandelen door de

Electrische Wasch- en Strijkrichting
VAN KUYEREN & HORSTMA
WINGERDSTRAAT 45 - DEN HAAG

Apotheek M. L. ADAMA

Bezuidenhout 111 - DEN HAAG - Telef. 70366

Allopathische en Homöopathische Geneesmiddelen
Verbandstoffen en Ziekverplegingsartikelen.

MINERALE WATEREN
Binnen- en Buitenlandsche
Verpakte Geneesmiddelen

Haagsche Glazenwasscherij „Duinoord“
Schuytstraat 57 : DEN HAAG : Tel. 34644
FABRIEK VAN JALOUZIEËN, MARQUISEN
EN ROLLUIKEN
Levering van alle soorten Timmerwerk

Vereeniging elders, H. J. M. Baumann (Arnhem), F. Wagenaar Reizeger (Haarlem) en E. Roodhuijzen (Amersfoort).
De Voorzitter opent op het aangegeven uur de zitting, heet de aanwezigen welkom en deelt hun de reden waarom de vergadering ditmaal door hem georganiseerd wordt. Voorts leest hij een schrijven voor van den heer G. Calkoen, waarbij deze kennis geeft van zijne wilsname, wegens verandering van werkring, uit bestuursfunctien in de Vereeniging. Dit schrijven is nog behandeld worden op de eerstvolgende vergadering van het Dagel. Bestuur.
De Voorzitter gaat over tot punt 2 der Agenda, de Notulen, die de lezing daarvan achterwege gelaten, bijaldien het K. W. zijn opgenomen geworden en niemand over het woord verlangt. De notulen worden dergeest gearresteerd. Daarna leest de Secretaris het verslag voor, dat eveneens wordt goedgekeurd.
De paragraaf Kol. Weekblad vond de Voorzitter enheid den vergaderden mede te deelen, dat er int bestond dat, binnenkort, het Orgaan van een anderen omslag zal worden voorzien, hetgeen steeds wensch was; met blijkbare instemming wordt van mededeeling kennis genomen.
De rekening van de verschillende posten der exploitatie 1924, alsmede die der begroting 1925 worden, goedgekeurd en vastgesteld en leest de Voorzitter voor de omtrent het onderzoek naar de gevoerde administratie afgelegde verklaring der Verificatie-commissie.

De Voorzitter stelt nu aan de orde punt 5: „Propaganda“, na uiteengezet te hebben om welke reden dit ditmaal op de Agenda werd geplaatst en na inderheid gewezen te hebben op de uiterst geringe uitkomst, welke van sommige afdelingen uitgaat. Zoo is Nijmegen over 1924 geen leden aangebracht en Rotterdam op 1 Januari van dit jaar slechts 65 leden.

De heer Luitjes geeft een verklaring van de ongunstige omstandigheden der afd. Nijmegen, hierop neerkomende, dat men te zijner tijd met groote moeilijkheden concurrentie en zelfs door tegenwerking te kammen heeft.

De heer Van Hamel (Leiden) geeft het denkbeeld uit, in afdelingen waar zulks mogelijk is, de Secretaris zich in verbinding zal stellen met het Geestelijk Bestuur voor de opgave van nieuw gevestigden, die aan de bestuursafdeling van „Oost en West“ kunnen worden aangezocht.

De heer Oxenaar (Breda), Somermeijer (Utrecht) en de heer (Groningen) wijzen er op dat, ofschoon de afdeelingen gehouden lezingen met lichtbeelden wel bevestigen, deze doorgaans toch niet tengevolge van dat nieuwe leden toetreden. Ook niet na een woord tot aansporing, wat de Secretaris doet dat ter zake dienend kon zijn.

De Voorzitter beaamt de opmerking der drie geëerden, zijnde van meening dat een opwekking van de bestuursafdeling bij dergelijke gelegenheden of geen effect heeft.

De heer Somermeijer merkt op, dat men in dezen tijd niet heeft met een oververzadigd vereenigingsleven, dat een algemeen verschijnsel is. Vele leden zijn overtuigd eens. Deze spreker, daarin bijgevallen den heer Oxenaar (Breda) is van meening dat de meest te verwachten is van samenwerking met niet specifiek Indische vereenigingen; daarentegen „Oost en West“ meerdere bekendheid en de kans op uitbreiding van het ledental bevordert.

De heer Oxenaar (Breda) zegt dat de 60 %, welke het H.B. jaarlijks moet worden afgedragen, rommelt op de te maken propaganda.

De Secretaris meent dat, naar gelang eener doeltreffende propaganda, het ledental moet toenemen, waardoor de afdracht der 60 % lichter wordt, wat dan voorts tot vermeerdering heeft, dat het nadeelig saldo op de balans-rekening van het H.B. slinkt. In dit verband spr. op de vele leden, die hunne contributie niet op het peil van f 5.— gebracht hebben, en zoo niet van alle, dan toch zeker van vele leden kan worden verwacht. Men bedenke bij een en ander dat de Vereeniging in de laatste jaren een aan-

Fabrikant tot Particulier
is het voordeeligst, onbetwist.
U de prijsopgave van Uw vertwerk abnormaal hoog, ontbiedt dan eens
ARDON & Co., HUIS-SCHILDERS
Kraakstraat 107a - 's-Gravenhage
zij werken zelf.

Te koop met f 10.000.—
een **mooi Heerenhuis**, rondom Tuin, zeer mooien stand, zonnig, Geestbrugweg 37, Rijswijk (Z.-H.).

zienlijk bedrag aan inkomsten heeft moeten derven.
De Voorzitter herhaalt de meermalen gedane toezegging dat de afdelingen, die propaganda willen voeren, maar daartoe niet in staat zijn bij gebrek aan fondsen, bij het H.B. kunnen aankloppen, gelijk laatstelijk geschied is met Nijmegen, welks vertegenwoordiger zulks ten volle beaamt.

Wat nu betreft het „op peil brengen“ der contributien is spr. van oordeel, dat men hiermede zeer omzichtig moet te werk gaan om „bedankjes“ te vermijden en verdient het z.l. de voorkeur om de leden hier bedoeld op hunne oude contributie te handhaven boven een pressie welke hen aan de Vereeniging zou doen ontvallen. Spr. wenscht ook nog de aandacht te vestigen op het groote gewicht, uit een oogpunt van propaganda, van de keuze van nieuwe leden in de besturen der afdelingen bij de ontstane vacatures, een opmerking bij welke de heer Zeijlstra e.a. zich aansluiten.

Daarna vraagt en verkrijgt de heer Baars (Apeldoorn) het woord, die als zijne meening te kennen geeft dat er met betrekking tot het besproken euvel maar één middel bestaat, t.w. werken, hard werken en volgens methode. Spr. geeft dan aan de wijze waarop in Apeldoorn propaganda gemaakt is en op het verkregen succes, al bevredigt hem dit laatste niet.

De heeren Franke (Groningen) en Somermeijer (Utrecht) merken hierbij op, dat de afdelingen alle verschillende elementen bevatten.

De heer Baars wenscht thans nog iets anders te berde te brengen, n.l. een klacht over „Boeatan“, welke zijne correspondentie eenvoudig onbeantwoord laat. Spr. vraagt of tegen zulk een behandeling van zaken niets kan worden gedaan en vraagt den Voorzitter inlichting omtrent de verhouding van het H.B. tegenover „Boeatan“, welke spr. wordt verstrekt.

De gedachtenwisseling over dit punt hiermede geëindigd zijnde, komt in behandeling punt 6: Agenda algemeene vergadering en vaststelling datum. De Voorzitter meent dat in beginsel besloten is de vergadering dit jaar in Utrecht te doen plaats hebben en treedt met den heer Somermeijer in bespreking nopens de plannen van het afdelingsbestuur. Deze hebben, zegt laatstgenoemde, nog geen vasten vorm aangenomen, daar men rekening wil houden met de in het najaar te houden Jaarheurs. Wat de punten der agenda aangaat, hoopt de Voorzitter dat ook de afdelingsbesturen zich hierover zullen beraden en t.g.t. berichten.

Ten slotte vraagt de heer Baars hoe het staat met de oprichting eener afdeling in Twente, waartoe hij het denkbeeld geopperd heeft. De Secretaris antwoordt hem dat — en om welke reden — deze nog niet tot stand gekomen is.

Niemand verder het woord verlangende, sluit de Voorzitter de vergadering onder dankbetuiging voor de betoonde belangstelling.

**Van het Informatie-Bureau :
KLEIN-NOTARISEXAMEN.**

De bij het Koninklijk besluit van 12 Februari 1913 no. 130 (Staatsblad no. 54) ingestelde commissie voor het afnemen hier te lande van het zoogenaamd klein-notarisexamen, bedoeld in de artt. 16g tot 16n van het Reglement op het Notarisambt in Nederlandsch-Indië, maakt, ingevolge art. II van genoemd besluit, bekend, dat in de maand Juni 1925, op nader te bepalen dagen, aan de met verlof hier te lande vertoevende ambtenaren van het binnenlandsch bestuur in Nederlandsch-Indië gelegenheid zal worden gegeven tot het afleggen van bovenbedoeld examen, waarvoor een bedrag van f 30 verschuldigd zal zijn.

Zij, die tot dit examen wenschen te worden toegelaten, moeten zich vóór 19 Mei a.s., met opgave van hun adres, schriftelijk aanmelden bij den secretaris der commissie (mr. P. L. A. Collard, Steniaweg 13c, Zeist), onder overlegging van eene quitantie van storting bij een der Rijksbetaalmeesters.

's-Gravenhage, 4 Mei 1925.
Namens de Commissie,
De Voorzitter,
Mr. J. J. HAGEN.

VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:
A. Icke, J. P. Huijser en W. H. Meijburg, allen Inspecteur der Directe Belastingen, respectievelijk te Woerden, Oldenzaal en Alkmaar, als tijdelijk inspecteur van financiën bij den belastingdienst.

Garage en Stal „WITTEBRUG“
M. TH. VAN 'T SANT
Badhuisweg 245 Telefoon 50353
Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand
Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.—
Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

Kristal, Porselein, Luxe Artikelen
W. KÖNIG
Prinsestr. 92 naast de Fotogr. - Tel. 14779
Valeriusstr. hoek Dunklerstr. - Tel. 33459
Tafel-, Ontbijt- en Theeserviezen

VOETLIJDERS
onze SPECIALE modellen
SCHOEISEL
voor zeer gevoelige en afwijkende voeten




en onze groote sortering
VOETHULPMIDDELEN
kunnen ook **U** helpen
D. HESS & Z
Heerenstraat 12B, Den Haag
Vraagt gratis Brochure.

Willem v. d. Waals
HEERENKAPPER — v/h Chef van de Firma JUSTMAN JACOB
IEPLAAN, hoek Populierstraat No. 2 — Telefoon 31168
GEVESVIGD SEDERT 1916
VOLGENS DE MEEST MODERNE EISCHEN INGERICHTE
Heeren Kapsalon
Groote Collectie PARFUMERIËN en TOILETARTIKELN
tegen zeer concurrerende prijzen

P. VERSCHRAGEN
KLEERMAKER
1ste Klasse Coupe en Afwerking
Uitsluitend ENGELSCHES STOFFEN
LEVERT TEvens
ALLE VOORKOMENDE UNIFORMEN
Thomsonlaan 209 - DEN HAAG - Tel. 30343

„DE LANDBOUWER“
79 Copernicuslaan 79 Tel. 31676
DEN HAAG
UW ADRES voor 1ste kwaliteit Roombater, Kaas en fijne Vleeschwaren.
Geregelde aanvoer verse Geldersche Eieren.
Thuisbezorging zonder prijsverhoging. **Geén Filialen.**

**ZUID-HOLLANDSCHE
BRANDSTOFFENHANDEL**
Firma J. KUIJER
Levering
van uitsluitend prima
Brandstoffen
Regentesselaan 276 Den Haag
Telefoon 35659

Abonnement op Kleding naar Maat

f 12.50

per
maand

Prospectus
op
aanvraag



f 15.00

per
maand

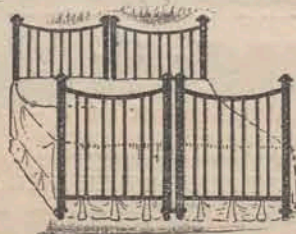
Prospectus
op
aanvraag

C. H. ERNENS, DEN HAAG

KLEERMAKER
Valeriusstraat hoek Danckertstr. Telef. 34836

W. J. M. SIMONIS'

**BEDDEN MAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG**



**GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
DEKENS**

ONZE „PHOENIX“ MATRASSEN (Geden) OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAMER LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

**Vleeschhouwerij en Spekslagerij
annex Fijne Vleeschwaren**

Danckertstraat 62 hoek 2de Sweelinckstraat
DEN HAAG - TEL. 35975

Levert uitsluitend eerste kwaliteit
versch RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH
tegen sterk concurrerende prijzen.

Aanbevelend: C. D. WESTPHAL.



Fa v. ASMA VAN DONGEN

Lood-, Zink- en Sanitaire Werken

Toonkamer

Edisonstraat 142 Tel. 33314

City Theater

Tel. 15454 Veenestraat Tel. 15454

Wenscht U een avond van verpoozing en gezelligheid, bezoekt dan het intieme en luxueus ingerichte

City-Theater

Wekelijks afwisselend bioscoop-programma met attracties op het tooneel.

Dagelijks voorstelling 2.15 en 8 u. precies

Zondags doorlopende Voorstelling tegen gereduceerde prijzen

J. E. VAN VEEN 's-GRAVENHAGE, Tel. 52983
Van Hoornbeekstraat No. 61

**Eerste klas Schoenmakerij
... en Reparatie-inrichting ...**

Extra bewerking voor ABNORMALE EN GEVOELIGE VOETEN

OPGAVE VAN MET VERLOF UIT INDIE AANGEKOMEN OFFICIEREN IN DE MAANDEN FEBRUARI t/m APRIL 1925.

- H. G. Gilhuys, Off. v. Gez. 1ste kl., Den Haag, Frankenslag 99.
- G. M. Roemers, Off. v. Gez. 2de kl., Velp, Merelhof, p. a. den heer Kastein.
- J. A. Hendriks, Off. v. Gez. 2de kl., Delft, Raadhuisstraat 3.
- E. Wolbers, Off. v. Gez. 1ste kl., Utrecht, Weerdsingel W.Z. 34.
- H. de Rook, Off. v. Gez. 2de kl., Scheveningen, Rotterdamse straat 109.
- J. W. E. de Ruiter, Majoor v. d. Topografischen Dienst, Amsterdam, Willemsparkweg 192.
- C. van Meurs, 1ste Luitenant Inf., Rotterdam.
- C. J. M. de Vlaming Pleysier, 1ste Luit. Cav., Leiden, Hooglandschekerkgracht 21.
- M. A. Hoekman, Kapitein der Intendance, Doorn, Huize „Ingrid“.
- L. F. Lanzing, 1ste Luit. Art., Groningen, Brugstr. 14a.
- C. J. Schuller, Onder-Luit. Art., Rotterdam, Coolschestraat 76B.
- J. W. Sikkemeijer, Onder-Luit. Mil. Adm., Bussum, Mecklenburglaan 76.
- M. H. Schaafsma, Kapitein Mil. Adm., Den Haag, Beukstraat 20.

**UIT DEN DIENST IN INDIE AANGEKOMEN
AMBTENAREN.**

- Mevr. J. D. Baart Quanjer, onderwijzeres 3e kl. O. E. L. O., Breda, Middenlaan 33.
- C. A. Baart, onderwijzer 1e kl. O. E. L. O., Breda, Middenlaan 33.
- K. Johann, ambtenaar 3e kl. In- en Uitv. en Accijnzen, Den Haag, Daguerrestraat 65.
- H. F. J. Pothast, fungerend controleur o/d. bezittingen buiten Java en Madoera, Den Haag, Van Aerssenstraat 182.
- J. A. M. van Velthoven, onderwijzer 1e kl. O.E.L.O., Beestveld bij Haarlem, Zandvoortschelaan 179c.
- J. Eeftens, onderwijzer 2e kl. O.E.L.O., Oegstgeest, Regentesselaan 5.
- Mevr. M. L. Stout geb. Meis, onderwijzeres 3e kl. O.E.L.O., Den Haag, Amalia van Solmsstraat 62.
- B. Rosmalen, ambtenaar 4e kl. bij den dienst der In- en Uitv. en Acc., Nieuwesthuis gem. Heemvliet.
- C. H. Blok, ondercommissaris van politie, Den Haag, Ant. Heinsiusstraat 6.
- R. Buchel genaamd van Steenberg, afdelingscommandant bij het corps gewapende politie, Den Haag, Ant. Heinsiusstraat 6.
- A. F. Glasneck, hoofdagent van politie 1e kl., Breslau, Schleiermacherstr. 1.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST EN VOOR 's LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

10. Uitzending voor den Nederlandsch-Indischen Staatsdienst:

- a. onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs, in het bezit der hoofdkakte;
- b. verpleegsters voor het krankzinnigenwezen;
- c. leeraar (of leerares) M.O. Duitse taal (volledig bevoegd);
- d. doctoren of doctorandi Nederlandsche letteren;
- e. candidaat-gezaghebber bij het Binnenlandsch Bestuur (na vergelijkend onderzoek, leeftijdsgrens 22 jaar, H.B.S. 5-j. cursus of daarmee gelijk te stellen examen);
- f. afdelingschef Centraal Kantoor voor de Statistiek van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel;
- g. officier van gezondheid 2de klasse (in vasten en tijdelijken dienst);

20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:

- a. hoofdonderwijzeres;
- b. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Drogisterij „De Korenbloem“

WED. G. BOLAND

Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 35514

is Uw beste adres voor Spécialités, Parfumeriën, Toiletartikelen, Gummi, Bed-, Wagon- en Wiegzeilen, Badmutsen

Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te huur

Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn-Depôt

Stofzuiger „Electrolux“ te huur à 25 ct per uur, 8 uur f 1.50

Thuisbezorgen zonder prijsverhoging.

**Maison H. HOEK - Den Haag
OBRECHTSTRAAT 295**

Levering van Dames- en Heerenkleding naar Maat
Atelier voor reparatiën en keerwerk
Aan H.H. Ambtenaren gemakkel. betalingsconditiën

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Ministerie van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeeling A. (voor de betrekkingen genoemd onder 10, a t/m f), de 8ste afdeling (voor de betrekking onder 10, g), tot de 10de afdeling (voor de betrekkingen onder 20).

Mutaties van 6 tot 13 Mei.

Nieuwe Leden:

- Firma Geo Wehry en Co., Amsterdam, Postbus 459.
- Mevr. A. van der Veen-Honig, Den Haag, Goudendreef straat 74. f 5.
- J. Mansvelt-Beck, 1ste Luit. Inf. Curaçao, Fort Amsterdam. f 5.
- J. Hulst, 1ste Luit. Inf., Curaçao, Fort Amsterdam.
- R. K. Koppen, Administrateur s.f. „Kedaton“ Djokdja. f 10.
- K. L. Smith, Administrateur s.f. „Kedawoeng“, Paoeroacan. f 8.
- L. K. Ph. Munch, Administrateur s.f. „Kemanglo“, Tegal. f 6.
- L. Suringa, Arnhem, Ernst Casimirlaan 42. f 5.

Nieuwe Begunstigers:

- Dr. J. W. Th. Lichtenbelt, Arts, Utrecht, Koningslaan 81. f 2.50.

Afschrijven:

- Ir. M. P. W. van der Veen, Den Haag, Copernicuslaan.

Adresveranderingen:

- Dr. A. Rant, Leeraar N.-I. A. S., van: Soerabaya naar Amsterdam, p. a. mevr. W. van Hooff-Gualtherie Weezel, van Breesstraat 120B. f 5.
- K. Schermer, van: Amsterdam, Kloyeniersburgwal naar: Batavia, c.o. Messr. Francis Peek & Co. f 5.
- Mej. A. C. M. Jonquièrre, Nijmegen, van: Van Broeckhuizenstraat 29, naar: Van Spaencraat 6.
- G. B. ten Burg, van: Voorburg, Koninginnelaan naar: Nijmegen, Staringstraat 32. f 2.50.
- L. J. Harmsen, Directeur Nil Mij., van: Den Haag, Oranjestr. 13, naar: Weltevreden, Noordwijk 34.
- L. Swaab, Oud Luit.-Kol. Genie N.-I. L., van: doeng, naar: Den Haag, Statenlaan 148. f 5.
- D. H. Engelberts, Gep. Onderwijzer 1e kl., van: Haag, van: Boetzelaerlaan 65, naar: Rijswijk (Z.), Geestbrugweg 73.
- Mevr. A. L. van Baar van Slangenburgh, Den Haag, van: Willem de Zwijgerlaan 7, naar: Laan v. dervoort 448.
- E. Vonck, van: Den Haag, Stadhoudersplein 12, naar: Doorn, Huize „Houtrusi“ (tijdelijk adres).
- Mr. S. Cohen Fzn., van: Sienna, naar: Brussel, Cecil.
- K. W. F. van Langen, Kapitein Inf. b.w.d., Soerabaya, Slamatraat, van No. 9, naar: No. 7.
- G. Boswinkel, onderwijzer Osvia, naar: Bliitar.
- Dr. L. Adam, Controleur B.B., van: Tjilatjap, residentie Djokdjakarta.
- C. de Wit, Ass.-Resident, van: Bandjermasing, Ketapang (W.-A. Borneo).
- P. J. L. Cleintuar, Arts, van: Klakab, naar: Lengong (Bilitoeng), p. a. den heer Joh. L. Cleintuar.
- F. G. Putman Cramer, Ass.-Resident, naar: Tjilatjap.
- Dr. J. Vermande, Directeur Scheikundig Laboratorium, thans te Weltevreden, Molenvliet-West No. 3.
- Mevr. J. J. d'Arnaud Gerkens-Bakhuizen van de Brink, Weltevreden, van: Laan de Riemer 16, naar: Laan de Bruin Kops 1.
- Mr. C. Bakker, Ambtenaar b. d. Belastingen N. O. L., van: Amsterdam, Rozengracht 90II, naar: Hilversum, Bloemstraat 14. f 5.
- J. J. Korndorffer, Amsterdam, Frans van Mierisstraat, van: 10 naar: 78.
- L. van Bleijdensteijn, Amsterdam, Alexanderkade, van: 1 naar: 12.

DEN LEDEN wordt beleeft doch dringend verzocht bij adresverandering hiervan ten spoedigste mededeling te doen: in Nederland aan den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

A. L. KLAASSEN

Dames en Heeren Kleermaker

THOMSONLAAN 9 DEN HAAG TEL. 35234

Speciaal

Engelsche Stoffen

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraichissements
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

NASPEURING
 op elk gebied, door bekwame RECHERCHEURS in binnen- en buitenland, speciaal tot het verkrijgen van bewijs voor echtscheiding.
DISCRETIE VERZEKERD.
HOOFDBUREAU
WAGENSTRAAT 51 'S-GRAVENHAGE
 TELEPHOON 10764 — 32133 — 72247
DAG EN NACHT GEOPEND



G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
 TELEPHOON No. 12512
DROGERIEN :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN- EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

Vereeniging „OOST en WEST”.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.
INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.
TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248.
REISZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.
NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING. Samenwerking ten einde aan hen die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Secretariaat-Penningmeesterschap der Afd. 's-Gravenhage is gevestigd **Heulstraat 17** (zetel Hoofdbestuur)

RADIO
J. HERLAAR
 van Tuylstraat 14 bij de Renbaanstraat
SCHEVENINGEN

ALLES op het gebied van RADIO
 Eigengebouwde 3- en 4-lamps Toestellen, geheel compleet, respectievelijk **f 100.- en f 125.-**
GROOTE VOORRAAD ONDERDEELEN

De Amateur
 FOTO HANDEL
TELEFOON 30098
 GOUDSBLOEMLAAN 136
 DEN HAAG

Kent U al die aardige, leuke, kleine Rollfilm-Camera's

van de ERNEMANN fabriek vanaf f 6.— en hooger? Mogen wij ze U eens demonstreeren zonder verplichting? U zult enthousiast zijn over de resultaten hiermede te bereiken.

A. HENRY - HORLOGERIE
DEN HAAG **UTRECHT**
 Fred. Hendriklaan 248 **Twijnstraat 34**
EXPORT NAAR OOST- EN WEST-INDIË

ONROESTBAAR STAAL
 Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangestast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. *Voordeelige prijzen*
Het Ideaal voor de Tropen
FONDERIE'S STAALWARENHANDEL
 Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag **Tel. 13602**
Alle Staatwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

E. J. VAN WESSEL
 FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ
 RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH
FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN VLEESCHWAREN. UITSLUITEND 1e KWALITEIT INLANDSCH VLEESCH
 Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden. Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken. Prompte en vlugge bediening.
TELEF. 53634 (3 lijnen) - DEN HAAG.

Lees dit met aandacht
 Nederlands grootste Kruidendokter, J. F. v. d. POORTEN, wijk van Arenall. r.m. ter bestrijding van kanker, welke door hem werd aangeboden aan H.M. de Koningin aan de geneeskundige faculteit, houdt dagelijks spreekuur van 9 tot 1 (Zaterdags van 1 tot 2 uur), Nobelstraat 1a, 's-Gravenhage, onder controle van M. BARNHART, Arts, ook volgens urineonderzoek.

WASSCHERIJ „REINGOED”
 Met speciale Afd. voor de behandeling van Fijn Goed
ANNA VAN BUERENSTRAAT 155-157
DEN HAAG - TEL. 71568

Voor uiterst zorgvuldige behandeling van Uw Wasch wordt ingestaan. Behandeling van alle wollen en flanellen goederen systeem Jaeger.

C. HOYNG

SPIJSTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR

Suezkade 122b DEN HAAG Tel. 33472

...DE FIJNSTE...

JAVA-THEE

PER POND f1.85

WISBRUN & LIFFMANN

Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELEN. ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN. ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

Drogisterij FA. DE BOER

G. KEHLENBRINK, Drogist - Apoth.-Ass.

Paulus Buysstr. 9 - DEN HAAG - Telefoon 51893

Drogerijen - Chemicaliën
 Verbandstoffen, Verplegings-Artikelen
 Binnen- en Buitenlandsche Spécialité's
 Minerale- en Medicinale Wateren

TOILET-ARTIKELEN

Medicinale- en Toilet-Zeepen in diverse soorten
SCHOONMAAKARTIKELEN BORSTELWERK ETC.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

BATIK EN VOGUE.

Lessen door geheel Nederland. Demonstraties voor Vereenigingen en Clubjes op aanvraag gratis. Alle benodigdheden voor Batik. Het Batikken van een écharpe onder onze leiding duurt pl.m. 4 uur en kost aan was en verpl.m. 70 ct. Ons groote succes danken wij aan onze eenvoudige doeltreffende en weinig kostbare methodes.

Vraagt inlichtingen: **Firma VAN CAPELLE Jr, Deventer**



Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS
 's-GRAVENHAGE - SOERABAYA
 Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

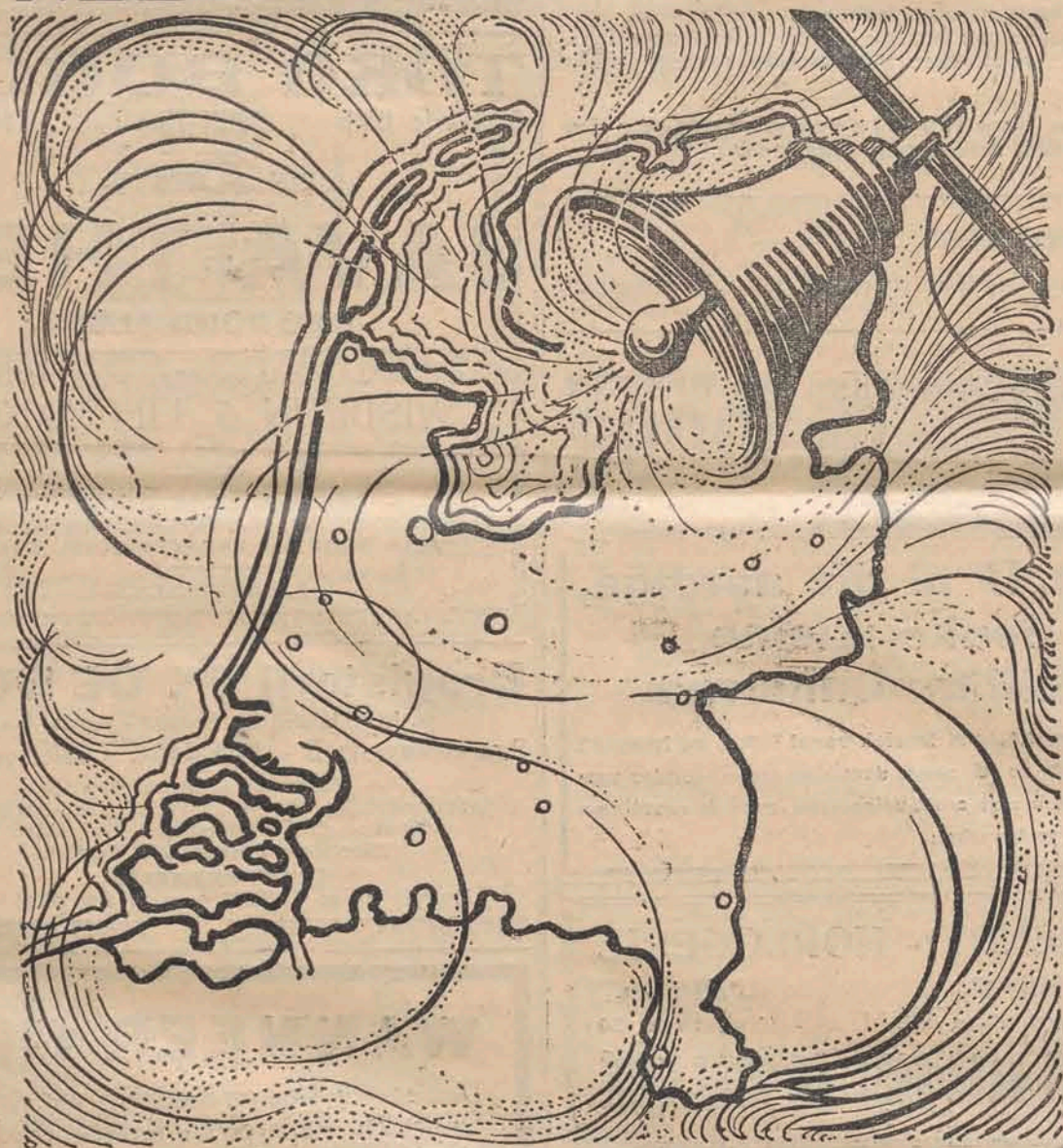
Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
 Stemmen en Transporteeren**
 tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest**
bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.
SPECIALAAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
 UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.
 PRINS HENDRIKSTR. 46-48
 TELEFOON 30983

Ameublementen en betimmeringen
 in moderne en antieke stijlen. Eigen
 ontwerpen - Droge houtsoorten
 Slaapkamer-Meubelen in
 verschillende modellen
 Grootte voorraad - Club-, Gemak-
 en andere Fauteuils
 Billijke prijzen. - Billijke prijzen.

**“ EEN KLANK GAAT OVER
 HEEL NEDERLAND DAT ”**



PEEK & CLOPPDENBURG
*Het zohedst en betrouwbaarst
 adres is.*

A. SCHRÖDER & Co.
 GROENMARKT 25, 26, 28
 'S-GRAVENHAGE

Groote keuze:
VITRAGE- en TULLE GORDIJNEN
GEKLEURDE MADRASGORDIJNEN

ENGELSCH E CRETONNES
WASCHECHTE TAFELKLEEDEN

VERLOFGANGERS

wanneer U zich in Den Haag vestigt
 vraagt dan eens prijsopgaaf voor **ALLE**
Electriche Artikelen aan bij:

K. C. CREMER Aert v. d. Goesstraat 10 Den Haag
 Telefoon 54325

VERKOOPHUIS
Groot Hertoginnelaan 101
 SPECIAAL VOOR INDISCHE FAMILIES
 INGERICHT

Bestaat ruim 25 jaar
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4 UUR

BIJ VESTIGING

te 's-GRAVENHAGE uit Oost- en West-Indië
 het vertrouwde adres voor **RUND-, KALFS-
 VARKENSVLEESCH** bij

G. J. VAN 'T RIET
 KRANENBURGWEG 91, TELEF. 50854

ROTTERDAMSCH LLOYD
 Directie: Wm. Ruys & Zonen - ROTTERDAM

Geregeld **MAIL- en PASSAGIERSDIENST**
 van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
 aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
 van draadloze telegrafie en onderwater-klokksignaal.

RUSTHUIS

Gelegenheid tot opname van
 rust- en hulpbehoevenden

Billijke conditiën Vele Indische referentiën
EDISONSTRAAT 96 :: DEN HAAG
 TELEFOON 31004 Zuster N. TIMMERS, Gedipl. Verpleegster

NV. JAC. VAN WIJK EN Co.
FOTOGRAFISCH ATELIER
 DEN HAAG
 HANDEL IN FOTO-ARTIKELN
 KODAKS IN ALLE PRIJZEN
 GRATIS ONDERRICHT BIJ AANKOOP KAMERA.
 EYEREN OMBES OP FOTOGRAFISCH GEBIED.